

PRIJAVA IGRA

Jack Morton

PRLJAVA IGRA

LASO 461

JACK MORTON: PRLJAVA IGRA

Naslov originala: KÄMPFE WIE EIN MANN, AMIGO!

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach,
posredstvom Geisenheyner & Crone, Stuttgart

Prijevod: T. Vodopija

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, dr Adolf
Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jure-
la, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Is-
met Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGO-**
VORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO - Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost
SOUR-a »Vjesnik« n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 –
Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO
Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n.su-
b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena
pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci
380 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od
10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1218
SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80,
ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM
36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za
devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i
jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, -'b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 – 1973. od 26. XI 1973.

I

Pastuh zarza i naćuli uši.

— Imaš pravo, prijatelju — promrmljao je snažni jahač. — Ovdje uistinu nešto nije kako valja.

Osvrnuvši se oko sebe nije opazio ništa sumnjivo. Iznenađivala ga je samo čudnovata tišina koja ga je okruživala.

Trinidad je oduvijek bio poznat kao bućan grad u kojem se uvijek nešto događa i baš stoga se osjećao nelagodno. Očekivao je vrevu, jer ovdje zakon nije mario za visoke uloge kojima su kartaši igrajući poker dobivali i, naravno, gubili prilične svote novca.

Umjesto da je naišao na bućnu skupinu kauboja, rančera i drugih koji povremeno zalaže u grad, jahao je praznom i mračnom glavnom ulicom kao da je ušao u neki napušteni izumrli grad.

Iza neosvijetljena prozora začuo je nećiji glas:

— Ovom momku više uistinu nitko ne može pomoći.

Rogue Bishop, tako se zvao usamljeni jahač, okrenuo se iz puke radoznalosti, uvjeren kako te riječi što ih je upravo čuo zacijelo nisu upućene njemu. Bio je oduvijek previše samouvjeren da bi uopće mogao i pomisliti kako se ta opaska tiče njega i tako je, ugledavši odjednom mlada čovjeka odjevena u kaubojsko odijelo kako mu prilazi, bio upozoren nagonom kojim je uvijek predosjetio zlo.

— Pobrinite se sami kako da se izvućete iz neprilike u koju ste se očito uvalili. Ne želim biti u bilo što upleten, skitnico! — promrmljao je namgrodivši se.

— Nisam je skitnica kao što, uostalom, mislim da niste ni vi — pobuni se mladić.

– Ostavite me na miru – ljutito će Bishop.

Zašutjeli su trenutak oprezno se odmjeravajući dok ih je čudnovata tišina obavijala poput zlosutne mreže koja kao da se postepeno sve više stezala, ne dopuštajući im da se izvuku iz nje.

– Tamo, u staji za iznajmljivanje konja – prekine mladić nastalu šutnju – petorica vrebaju priliku da me se domognu.

– A vi ste očito odlučili da vam ja budem zaštitnikom – zlovoljno procijedi Bishop.

– Samo sam se htio ispričati zbog neugodnosti u koju sam vas uvukao, gospodine Bishop. – nasmiješi se mladić.

– Zadržite te isprike za sebe – ljutito će jahač, zaboravivši u srdžbi uopće pitati odakle ga mladić poznaje i otkuda zna njegovo ime.

Način kojim je živio uvjetovao je da su ga mnogi ljudi, možda čak previše njih, poznavali ili barem čuli za njega.

– Zovem se Ballinger – nastavi mladić ne zbunivši se jahačevom neljubaznošću. – Poznati me zovu Banjo Ballinger, jer sam vlasnik ranča Banjo u blizini Buckeyja. Jeste li već bili tamo? Lijep gradić.

Bishop je sve zlovoljnije uporno šutio.

– Prije dosta godina vidio sam vas jednom u Tucsonu. Kartali ste u igračnici. Jedan vam je mladić donio sendviče i vi ste mu dali dvadeset dolara napojnice. Taj sam mladić bio ja.

– I šta onda? – ljutito će Bishop. – Vjerojatno vam nisam htio time dati milostinju nego

sam, dajući vam novac, zaželio sebi sreću.

– Novcem koji ste mi dali igrao sam rulet – smiješeći se nastavio je mladić – i zaradio više od tisuću dolara, prije nego što su me izbacili iz kockarnice... Tako sam zaradio potreban novac da počnem novi život kao rančer i sreća mi je dugo vremena bila sklona.

– Sada se situacija, čini se, uvelike promijenila – reče Bishop zajedljivo.

– Ovdje me sreća odjednom napustila i upao sam u nezgode – prizna mladić.

Iz staje za iznajmljivanje konja, koja je pripadala veterinaru Syndayju, izašlo je pet muškaraca. Stali su jedan pokraj drugoga uzduž ulice, očito želeći dati na znanje svakom tko želi proći da se mora prvo s njima obračunati.

Budući da na cesti nije bilo nikoga osim Bishopa i mladog Ballingera, nijema prijetnja bila je očito namijenjena jednom od njih ili možda obojici...

– Ne dopuštaju mi da odem do svoga konja – mirno će mladić. – Sunday bi mi posudio konja kad bi mu ovi nitkovi dopustili, ali ovako... Hoćemo li im pokazati tko smo?

Drskost kojom ga mladić želi uporno uvući u svoje neprilike, izazove u Bishopa još jaču ljutnju.

– Do vraga! Ostavite me konačno na miru! Ne želim imati s vama posla! Jeste li me konačno razumjeli, mladiću?

Ljutito je potegnuo uzde i uputio se prema staji. Isprva jednostavno nije želio vjerovati da petorica pred stajom i njega smatraju protivnikom, iako se

odvojio od Ballingera koji je ostao na nogostupu vrteći cigaretu.

Smatrao je najprikladnijim da tim ljudima rastumači kako on sa svime ovim što se događa u gradu nema ništa i da je došao samo odigrati nekoliko dobrih partija pokera.

Petorica pred stajom očito nisu bila istog mišljenja jer su i dalje nijemo stajala, ne želeći ga propustiti. Zaustavio je konja i mirno rekao:

— Biste li mogli biti toliko ljubazni i pustiti me da prođem do staje?

Pogledali su ga zamišljeno i pomalo zbunjeno kao da ne razumiju kako to da netko takva izgleda kao što je čovjek pred njima, pokušava s njima govoriti ljubazno.

Crno mu je odijelo vrlo dobro pristajalo, a plosnati šešir iste boje isticao je dostojanstvenost cijele njegove pojave.

Već prvi pogled na njegovo lice moralo je svakoga, i ne baš osobita poznavaoća ljudi, uvjeriti da je pred čovjekom koji se zacijelo nikoga i ničega ne plaši. U mnogim tučnjavama po salunima lagano iskrivljen kukasti nos i sive prodorne oči davali su njegovu licu nešto izuzetno što ga je činilo toliko dojmljivim. Njegova široka usta doimala su se kruto, pobuđujući slutnju da taj čovjek posjeduje oštar zajedljiv humor koji su mnogi govoreći s njim, često osjetili na vlastitoj koži.

Dakle, netko tko je izgledao kao ovaj čovjek pred njima, zaključila su petorica pred stajom vjerojatno nije zbog straha tako mirno i ljubazno s njima pokušavao razgovarati, a to ih je

zbunjivalo i izazivalo neku čudnu nelagodu.

Slutili su, doduše, da nije razumno upustiti se s tim čovjekom u prepirku. Međutim, bili su svjesni da su oči većine građana ovoga grada, skrivenih da ih nitko ne opazi, uprte u njih.

Kad bi popustili, ubrzo bi cijeli grad saznao da su se uplašili. Došli bi na loš glas, a to revolveraši koji oružjem zarađuju za život ne mogu dopustiti.

Bishop ipak odluči da još jednom pokuša. Došao je u Trinidad da, ako ga sreća posluži, zaradi na kartama i uistinu nije bio raspoložen počinjati bilo kakvu svađu ili čak pucnjavu osim, naravno, ako bi ga netko, u slučaju da zaradi na kartama, htio spriječiti da s' punim džepovima napusti grad.

Oduvijek je smatrao da sve treba raditi u svoje vrijeme, a kako je ovaj put odlučio kartati, svakako nije imao vremena za svađu.

— Htio bih ostaviti konja u staji — pokuša Bishop ljubazno.

— Molim vas da me pustite da prođem. Nadam se da vam to neće biti teško.

Samo je jedan od petorice sada izazivački istupio, uvjeren da taj čovjek kruta izgleda ipak nije opasan.

— Prodi, ako se usuđuješ — reče razvukavši lice u grimasu.

Siljaste brade i buljook, nije se doimao nimalo pristupačno. Bishop je zalovoljno zaključio da ih ne može uvjeriti u svoje dobre namjere i ljutito pomisli kako ga je taj mladić iz Ariozone uistinu uvalio u nepotrebnu negudonost. Kad se ne može drugačije, morat će im pokazati da s njim nema šale.

Buljooki momak pride još bliže Bishopu, kad ovaj začuje Ballingerov povik:

— Pazite!

Upozorenje je bilo nepotrebno. Iskusni i prepređeni Bishop već je uočio da buljooki namjera udariti nogom njegova konja kako bi preplašena životinja poskočila, a njima se pružila prilika da bez ikakve muke svladaju zbunjena jahača.

Da bi to spriječio, Bishop naglo okrene konja, revolveraš zagazi u prazno, ali je zato Bishopov udarac nogom bio pun pogodak, dok je istodobno neopisivom brzinom potegnuo revolver i opalio.

Metak nije bio namijenjen napadaču jer je ovaj već stenjući od boli ležao na tlu. Zato je jednom od preostale četvorice metak odnio novi, nedavno kupljeni šešir i on, pokušavajući ga uhvatiti, nije opazio Bishopovu nogu koja ga je svom snagom udarila u stražnjicu.

Revolver ponovo opali i drugi je izazivač ostao bez šešira. Zbunjeno se sagnuo i potom uplašeno podigao ruke.

Zatečeni i ne znajući kako bi se obranili od iznenadna napada, plaćeni su revolveraši zbunjeno buljili u razljućena Bishopa.

— Ako se ne varam, lijepo sam vas upozorio da ne želim svađu — procijedio je tonom koji je ovaj put bio sve drugo samo ne ljubazan. — Sami ste me primorali na sve ovo. Mogu li sada proći? Jeste li zadovoljni? Možda ste se predomislili, pa me ipak želite propustiti do staje! — govorio je ljutito.

Sva petorica nijemo su kimnula, sretni da se sve tako zavr-

šilo. S Ballingerom u blizini i ovim čudnim čovjekom ispred sebe nisu imali izgleda.

Odjednom se ođasvud pojavile ljudi i ulica je ubrzo podsjećala na košnicu.

— Jesu li vam pokazali? Ovo me se nisam nadao! — reče netko.

— Konačno ste dobili što ste zaslužili — javi se drugi.

U kućama se upališe svjetla i grad oživi. Za samo trenutak salun „Silver Spur“ bio je rasvijetljen.

Iz šerifova ureda nasuprot salunu izašao je čovjek držeći u ruci pušku. Na kratkom kaputu bila mu je pričvršćena zvijezda. Pokraj njega je protrčala neka djevojka noseći dvocjevku.

Šerif je htjede zaustviti, ali mu djevojka vješto izmaknu i na Bishopovo čuđenje otrča do Ballingera. Ovaj je zagrljao i oni odoše nešto pričajući. Mladić se doimao vrlo sretnim.

Šerif je tresući glavom krenuo dalje, spustivši cijev puške kao da želi pokazati kako je za sada ne namjerava upotrijebiti.

Bishop se ne obazirući dalje na nj uputio do staje da tamo ostavi konja. Čovjek u staji bio je upravo zaokupljen paljenjem svjetiljki.

Ugledavši jahača, očito prosuđujući po Bishopovu izgledu kako će biti najbolje da bude ljubazan, odmah je požurio da se pobrine o konju. Vidjevši usku pukotinu na prednjem kopitu, obrati se čovjeku koji se iz unutrašnjosti staje uputio prema pridošlici.

— Ova pukotina... — počeo čovjek iz staje.

— Sam ću se o tome pobrinuti — prekinu ga čovjek.

Niska rasta, ljubazna glasa i naborana lica doimao se vrlo dobroćudno. Na glavi je nosio cilindar a u ruci držao kožnu torbu iz koje je mirisalo na lije-kove. Gotovo se sramežljivo nas-miješio strancu, a potom pri-šao konju.

– Bit će mi čast da se osobno pobrinem o ovom prekrasnom konju – ljubazno će čovječul-jak. – Vidio sam kako ste sre-dili onu Conantovu bagru. Lek-cija koju ste im održali bila im je već odavna potrebna.

– Jeste li vi možda veterinar? – raspita se Bishop.

– Zovem se Elias P. Sunday – nasmiješi se čovjek. – Imate pravo, veterinar sam. Ovo ovdje – doda pokazujući rukom po staji – moje je, ako se smijem tako izraziti, malo carstvo. Kao vlasnik staje nudim vam usluge. Nemojte me smatrati nes-kronim, ali vjerujte mi, da sam unatoč mojem skromnom izra-zu – reče smiješeći se kao da želi prikriti nelagodu – majstor svoga zanata.

– Čovjek vrijedi koliko zna, izgled nije važan. Najvažnije je da se dobro razumijete u svoj posao veterinara – ljubazno odvrati Bishop. – U redu, po-brinite se o mojem konju dok sam ovdje.

– Ostajete li dugo u Trinida-du? – raspita se veterinar.

– Možda nekoliko dana. Ni-sam još odlučio.

Kada je izašao iz staje, više nije bilo ni traga Conantovoj bagri, kako je veterinar malo prije nazvao ljude koji su mu htjeli prepriječiti put u staju.

Uputio se prema salunu „Sil-ver Spur“ i naišao na Ballinge-ra i djevojku koju je malo prije

vidio kako trči ulicom noseći pod pazuhom pušku.

U salunu je naručio dupli vi-ski i pripalio cigaru upravo u trenutku kada je šerif ušao u salun. Prišao je šanku i stao do Bishopa, pažljivo ga promatrajući. Bishop mu je ponudio piće i ovaj je drage volje prihvatio.

– Ja sam Tom Conant – predstavi se potom. – Šerif sam. Tko ste vi, to znam. Zovete se Rogue Bishop.

– Rogate Bishop – ispravi ga Bishop.

Samo ijetkima je dopuštao da ga zovu Rogue, što znači lupež. Samo mala preinaka nje-gova imena pretvarala ga je u pomalo nezgodan nadimak i zato nije mogao dopustiti da ga baš svatko tako naziva. Profesionalni kockar i vrlo vješt ba-ratanju revolverom često se za-ticao u prilici da pravdu istjeru-je na ne baš miroljubiv način, ali nikada se nije laćao revolve-ra ako to pred samim sobom i svojom savješću ne bi mogao opravdati.

– Došao sam ovamo da bih kartao i ne sviđa mi se što me neki u tome, čini se, žele sprije-čiti – doda s ledenim prizvu-kom u glasu.

Već je uistinu bio ljut.

Ja vas ne želim spriječiti u to-me – nasmiješi se Conant stre-savši glavom. – Dobro znam što mogu, osim toga moram mi-sliti na ženu i kćerku... Možete biti uvjereni, Bishop, da se ne namjeravam upletati u vaše planove. Ipak, Ballingerovi ne-prijatelji su uvjereni da ste do-šli ovamo da tom mladiću po-mognete da se izvuče iz škripca.

– Ti se ljudi varaju – gutito će Bishop.

– Pokušajte im to rastumačiti – nasmiješi se šerif. – Već se cijelim gradom pročulo da ste mu pomogli i odmah petorici pokazali što znate i umijete. Osim toga, Ballinger se ponaša kao da ste stari prijatelj.

Bishop nije smatrao vrijednim truda da šerifa pokuša razuvjeriti. Gledajući šerifa Conanta kraj sebe, sjetio se kako veterinar zacijelo nije mogao misliti na tog čovjeka kada je govorio o Conantovoj bandi. Čovjek srednjih godina, oženjen, i otac koji ga je obavijestio da se ne želi ni u što upletati, ne može biti vođa neke bande pred kojom očito strepi cijeli grad.

– Biste li htjeli poći sa mnom u moj ured? upita šerif iznenađenog Bishopa. – Neće dugo potrajati. Želio bih s vama porazgovarati samo nekoliko minuta. Posrijedi je prijedlog. Uvjeren sam da će se do vašeg povratka igra razviti i uloži će biti mnogo primamljiviji – dodavši pogledavši prema kartaškim stolovima.

– U redu, šerife – pristao je Bishop ni sâm zapravo ne znajući zašto.

– Moj mandat ubrzo istječe i namjeravam se iznova kandidirati za šerifa – reče Conant kad su izašli iz saluna.

– Sigurno ste kao šerif stekli dobru reputaciju za vašeg mandata i pokazali sve svoje sposobnosti... – ljubazno će Bishop.

– Zadovoljan sam, ali ako sada, neposredno prije izbora, u gradu izbije pucnjava i vi ranite nekoliko mojih glasača, doveli biste me u nezavidan položaj – oklijevajući će šerif. – U tom

slučaju morao bih vam se suprotstaviti ili napustiti mjesto šerifa. Već sam vam rekao da sam svjestan svojih sposobnosti i mogućnosti i stoga...

Usred rečenice je zastao smrknuta lica, promatrajući dvoje kako zagrijeni idu prema trgu. Bishop je prepoznao Ballingera i djevojku s puškom.

– Vada! – poviče šerif. – Vрати se odmah kući! Ballingere, okanite se moje kćerke! Posljednji vas put opominjem!

Nešto u njegovu glasu navelo je Bishopa da pomisli kako je šerif zabrinut zbog nečeg drugog i da nije sve samo u tome da mu se jednostavno ne sviđa što mladić pokazuje toliko zanimanje za njegovu kćerku.

Djevojka i mladić se nevoljko razidoše i bilo je očito da Ballinger razmišlja da li da šerifu odgovori, ali ga je zacijelo prisutnost djevojke spriječila da kaže što je naumio. Skinuo je šešir i nešto tiho rekao djevojci a potom se, nekako čudno pogledavši šerifa, okrenuo i otišao.

Djevojka je prijekorno pogledala oca i ne rekavši ni riječi uputila se prema jednoj od sporednih ulica.

– Vada mi je jedino dijete – kao da se ispričava reče šerif.

– Neukrotiva je. Teško je izaći nakraj sa zgodnom djevojčicom koja je preko noći stasala u lijepu samovoljnu djevojku. Svidi joj se Banjo Ballinger. Baš on – zlovoljno će šerif. – Vjerojatno znate da je mladić doveo stado do stanice i...

– Ne znam – ljutito ga prekinu Bishop. – Ništa o njemu ne znam. Za mene je taj čovjek stranac.

Ne baš uvjeren u to, šerif Conant slegne ramenima i nastavi:

— U redu, kako hoćete... U svakom slučaju prodao je to stado, ali je ostao bez zarade. Stoga je sada ljut i želi istjerati pravdu, a ja mu, do vraga, zaista nisam kriv što je ostao bez novca! Nije ostao bez njega u našem gradu, a mene se tiče samo ono što se ovdje događa. Kamo bih stigao kad bih brinuo i o onome što se zbiva izvan grada?

Bishopu bi žao mladića, ali to još nije bio razlog da njega, Bishopa, uvlači u svoje nezgode. Što se njega sve to ticalo? Ništa. I htio je da tako i ostane. Bile su mu sasvim dovoljne njegove brige i nije nimalo žudio za tuđima. Taj je mladić očito utuvio sebi u glavu da će mu on pomoći, a Bishop se pitao zašto baš on. Koliko je izgubio? — raspita se Bishop.

— Četrdeset tisuća dolara.

— Prilična svota — zamišljeno će Bishop.

— Uvjeravam vas da ne postoji način kojim bi mogao vratiti taj novac — jasno ističući svaku pojedinu riječ, mirno izgovori šerif. — Čak ni uz nečiju pomoć!

— Mislite li možda moju? — nasmiješi se Bishop.

— Nemojte me pogrešno shvatiti i zamjeriti mi. Primite to samo kao savjet — mirno će Conant. — Čudno je što je taj Ballinger još uopće živ. Uvjeren sam da ste razumni i da nećete ni pokušati prihvatiti posao koji je unaprijed osuđen na propast.

— Ionako nisam došao radi Ballingera — reče Bishop jedva se svladavajući.

Oduvijek je mrzio da mu itko išta savjetuje.

— Dakle, uistinu se namjeravate neko vrijeme zadržati u gradu? — raspita se šerif ponovo slegnuvši ramenima.

— Da, htio bih odigrati nekoliko dobrih partija pokera.

Zastali su pred šerifovim uredom. Bishop opazi unutra veterinaru Sundeja. Sjedio je za pisanim stolom i čitao novine. Pokraj njega je na podu stajala veterinarska torba. Očito je Sunday šerifov prijatelj, zaključio je Bishop.

U redu, ako se zaista namjeravate zadržati ovdje, zamolio bih vas za uslugu — nastavi šerif nakašljavši se. — Dopustite mi da vas proglasim jednim od svojih pomoćnika.

— Zašto? — začudi se Bishop.

— Ako dođe do pucnjave, bilo bi mi pred mojim biračima manje neugodno, jer bih mogao reći kako ste, pucajući, bili na strani zakona... Nitko neće očekivati da vam se suprotstavim. Ako vam ne odgovara, nije potrebno da nosite zvijezdu. Možete je držati u džepu. Dovoljno je da je u slučaju potrebe imate uza se. Odmah ću se vratiti. Tko zna neće li vam uskoro biti od koristi — nasmiješi se šerif i ne sačekavši Bishopov pristanak nestade u prostoriji.

Šerifov mu se prijedlog činio pomalo čudnim, ali tko zna neće li i njemu samome možda koristiti da bude neko vrijeme šerifovim pomoćnikom. Stoga je odlučio da prihvati ponudu koja ga ionako nije posebno obvezivala.

Čuo je kako u drugoj prostoriji Conant otvara ladicu i nešto traži. Sunday je nešto rekao.

Bishop nije razumio što, ali očito je zahtijevao malo više svjetla jer je šerif zapalio još jednu svjetiljku. Stavivši je na pisaći stol, svjetlost još jače obasja nogostup ispred prozora šerifova ureda. Potom je Conant izašao.

Igrao se šerifovom zvijezdom, prebacujući je nehajno iz jedne ruke u drugu. Obasjan svjetlošću iz šerifova ureda, metal bi zabljesnuo kad bi šerif prebacio zvijezdu iz ruke u ruku. Bishopa je pomalo čudilo to šerifovo ponašanje.

– Izvolite – odjednom će šerif pruživši Bishopu zvijezdu. – Zakletvu možemo izostaviti.

Da bi je dohvatio, Bishop je morao zakoračiti na rasvijetljen prostor, jer je šerif stajao pred prozorom a on se malo prije, navike radi, odmaknuo od njega. Nimalo mu se nije svidjelo šerifovo čudno ponašanje i nagonski je osjetio da mora biti oprezan.

Okrenuo se da se vrati u salun. Šerif, ulazeći u svoj ured, doda:

– Pripazite se, Bishope!

Bishop, iskusni revolveraš, oduvijek spreman da u svakom trenutku reagira, osjeti neposrednu opasnost i sagne se u stranu istodobno potegnuvši revolver.

Malo je nedostajalo da bude pogoden.

Odjeknuo je hitac i metak prozuji upravo smjerom gdje je još prije sekundu stajao Bishop. Odmah potom začu se drugi pucanj. Napadač je, sudeći po svemu, pucao iz saluna »Casa Colorado«, mjesta kamo su uglavnom zalazili Meksikanci.

U šerifovu uredu odjednom se ugasiše svjetiljke, a iz saluna

odjeknuše novi hici. Bishop ugleda vatru iz brojnih pušćanih cijevi. Oko njega su zujali meci na sreću promašujući cilj. Ogorčen se pitao što, do vruga, ti ljudi imaju protiv njega.

Nogostupom odjeknuše trčeći koraci. Bishop je razaznao kako neki ljudi trče iz stražnjeg ulaza u »Silver Spur«. Pohitao je do vrata šerifova ureda i naglo ih otvorivši uletio unutra.

Noćas mu očito nije bilo sudeno da karta. Čini se da su ga neki ludaci odlučili ubiti i umjesto da karta, morat će se boriti za vlastiti život. Uletjevši u prostoriju udario se o pisaći stol.

– Vi i vaša prokleta zvijezda – procijedi kroza zube Bishop. – Čini mi se da ste izdajica. Čemu sve to? Kakvu to igru igrate sa mnom? Conant, brzo mi objasnite što je posrijedi jer, uvjeravam vas, mome je strpljenju kraj!

– Zašto bih ja bio kriv što je netko pucao u vas? – začudi se šerif.

– Niste li sami rekli da pripazim i uto je izbio ovaj pakao?

– bijesno će Bishop ljut na samoga sebe što se upleo u ovu očito prljavu igru.

– Odjednom me obuzeo neki čudan osjećaj i kao da sam našlutio da nešto nije kako valja. Svjetlo je ugasio Sundry. Nije li tako?

Budući da nitko nije odgovorio, šerif nastavi:

– Vjerojatno je izišao na stražnji izlaz. Naš veterinar nije od onih koji se upliću u pucnjavu...

Izvana se ponovo začuše pucnjevi, ovaj put iz smjera saluna

»Silver Spur«. Nekoliko metaka raznijelo je prozorsko staklo.

— Prestanite! I ja sam ovdje!
— poviče šerif Conant očito gubeći živce.

Uto netko utrča unutra i bacivši se na pod zapuca prema salunu. Bishop je u posljednji čas shvatio da nije potrebno pucati u tog čovjeka jer mu ovaj očito želi pomoći.

— Jeste li to možda vi, Ballingere? — s nevjericom će Bishop.

— Naravno! A tko bi drugi bio? — nasmijao se mladić. — Znao sam da će se ovo dogoditi, pa sam i došao da vam pomognem — reče dok je prilazio Bishopu.

Poslušavši šerifovu zapovijed, oni koji su pucali iz saluna prekinuli su vatru i kroz razbijeni prozor zlokobna se tišina uvukla u tamnu prostoriju.

— Znali ste, je li? — ljutito će Bishop. — Čini se da ovdje svi osim mene sve znaju ili predosjećaju...

Svi su u ovom gradu o svemu bili obaviješteni: i oni ludaci u salunu »Casa Colorada« kao i ovi u »Silver Spuru«. Šerif je govorio o nekim slutanjama, a Ballinger isto tako.

Bishop nije u tom trenutku osjećao ništa drugo osim bijesa što se uvalio u takvu nezgodu. Bio je čak i lakše ozlijeđen. Jedan od metaka okrznuo mu je nogu. Odlučio je da svemu ovome stane nakraj i kazni krivca.

— Ne bih rekao da je posrijedi samo slutnja — zajedljivo će Ballinger. — Šerife, nemam li pravo? — reče mladić ostrim tonom.

— Molim?

— Vaši su me ljudi ponovo uzeli na nišan — nastavi Ballin-

ger. — Naredili ste im da pucaju, a dobro vam je došla i pucnjava iz saluna »Casa Colorada«.

— Nikome ja nisam zapovijedio! — ljutito će šerif — Sami ste krivi za sve ovo. Zašto ste se posvađali s njima?

— Lažete, šerife — odbojno će Ballinger. — Vi, Bishope, očito ne znate zašto su oni razbojnici iz saluna pucali na vas?

— I pogodili me — zlovoljno doda Bishop, pregledavajući ogrebotinu.

Na svu sreću nije bila opasna.

— Vi očito znate — doda zlovoljno Bishop.

— Voda tih razbojnika očito nema dobro mišljenje o vama...

Bishop je slutio nešto mnogo važnije: sve to neprijateljstvo može zahvaliti tome što ga ljudi u gradu smatraju Ballingerovim prijateljem.

— Što namjeravate poduzeti? — raspita se mladić.

— Ne postavljajte glupa pitanja — promrmlja Bishop.

— Uostalom, ako baš hoćete znati, otići ću tom čovjeku i postaviti mu nekoliko pitanja. Htio bih konačno saznati o čemu je ovdje zapravo riječ.

— Poći ću s vama — mirno će Ballinger.

— Svoje poslove uglavnom rješavam sam — zajedljivo će Bishop. — I vama savjetujem isto.

— Ja to već i radim — mirno će mladić. — I sam bih, naime, također vrlo rado postavio neka pitanja tim momcima u salunu. Riječ je o četrdeset tisuća dolara, a to nije baš mala svota!

— Ako je tako, slažem se da biste i sami morali porazgovarati.

rati s njima. Nego, jesam li zadobivši vašu naklonost ujedno proigrao njihovo prijateljstvo? – upita podrugljivo se nasmiješivši.

– Žao mi je, Bishope, ali ste u zabludi. Ove vam je momke šerif Conant natovario na vrat – mirno mu odgovori Ballinger. – Predavši vam zvijezdu pomoćnika šerifa pred osvijetljenim prozorom svoga ureda, kako bi vas svi mogli vidjeti, šerif vam je ujedno nametnuo i neprijateljstvo ljudi u salunu »Casa Colorada« – smiješeći se reče mladić. – Šerif Conant progoni, naime, te momke. Oni su razbojnici, a oni koji su pak iz »Silver Spura« pucali na vas, to su njegovi ljudi, njegovi pomoćnici, iako bih ih ja isto nazvao razbojnicima.

– Kakvi su to ljudi, mislim ti u »Coloradu«? – raspita se Bishop.

– Meksikanci koji su prije kratkog vremena došli u grad. Nisu mnogo gori od Conantovih pomoćnika. I jedni i drugi me progone, a odsad i vas, Bishope.

Skrenuli su s glavne ulice i uputili se prema paralelnoj ulici.

– Zaista mi je žao da smo se upoznali, mladiću. Nemam ništa protiv vas, ali ipak mislim da mi sve ovo nije trebalo.

– Znam i razumijem vas – nasmiješi se Ballinger.

– Kako ćemo doći do saluna?

– »Casa Colorada« je nasuprot McCallovoj pivnici, a ona je upravo pred nama.

Skrenuli su u sporednu ulicu.

– Tamo preko je »Casa Colorada«. Hej! – poviče Ballinger

i spusti glavu izbjegavši time metak što mu je prozujao iznad glave. – Čini se da su nas već opazili i da ne žele gubiti vrijeme.

Bishop naglo povuče revolver i zapuca u smjeru saluna. Začuse zveket razbijena stakla.

– Znate li koliko ih je unutra? – raspita se Bishop.

– Teško... Noću su, poput duhova zaposjeli salun i smjestili se u njemu. Dvadesetak ih je, mislim. Dolaze i odlaze. U svakom slučaju, njihov gazda i Conant su kao paš i mačka.

Bishop zamišljeno stisne oči. Još prije nepuni sat bio bi se zakleo da šerif Conant nije podlac.

– Tko vam je oduzeo novac? – upita odjednom Bishop.

Sklonili su se izvan dometa metaka, što su i dalje povremeno zujali. Ballinger je motao cigaretu.

– Voda razbojnika u salunu »Casa Colorada«. Uzeo mi je četrdeset tisuća dolara u novčanicama od po sto dolara.

Primalivši šibicu pokušao je u plamičku razbrati lice poznatog revolveraša kad je rekao:

– Kad bi mi netko pomogao da vratim svoj novac, dijelio bih s njime cijelu svotu... Dvadeset tisuća svakome. Mislim da je to poštena ponuda. Ako izgubimo, nitko ne dobiva ništa, ako dobijemo, kako sam rekao.

Bishop se zamislio, svjestan da o ponudi treba razmisliti. Prihvati li je, rizik u koji bi se upustio čak ga je donekle i privlačio, jer nije bio od onih koji se plaše opasnosti.

– Prihvaćam.

Uostalom, što je mogao izgubiti? Kako stvari stoje, ionako

mu se ovdje neće pružiti prilika da u miru odigra nekoliko partija pokera, pa mu drugi način zarade nije naodmet. Osim toga, odlučio je da onoga koji je malo prije pucao u njega dovede pameti.

Hitac ponovo propara tišinu i metak okrzne metalni obruč bačve piva pokraj stražnjeg zida saluna. Potom opazi neke sjene kako se oprezno prikrajavaju salunu.

— Na čijoj su strani ovi? — začudi se Bishop upozorivši Ballingera na ono što je upravo vidio.

— Sigurno ne na našoj — zlovoljno se nasmiješi Ballinger. — To su zacijelo šerifovi ljudi. Mogao bih se okladiti da ćemo ubrzo biti opkoljeni sa svih strana, a što ćemo onda, zaista ne znam.

— Zar je moguće da namjeravaju napasti salun? — raspita se Bishop.

— Naravno da je moguće. I oni se žele domoći mojih četrdeset tisuća dolara.

— Naših — ispravi ga Bishop uz smiješak.

— Pokušat će nas izmamiti iz zaklona kako bismo izazvali momke u salunu da pucaju u nas, a dotle će Conantovi ljudi imati lak posao da pucaju u njih. Osim toga, Conant bi ionako htio da nas se konačno riješi. Kad bi nas ubili Meksikanci, u njega nitko ne bi posumnjao i sve bi bilo u redu, mislim za njega... Vjerujte mi, Bishope, znam što govorim ma koliko vam sve što čujete izgledalo čudno.

Ballinger pride bačvama. Visoke do pasa, izrađene od do-

bre hrastovine, poslužit će kao zaklon.

— Kako ste i sami rekli. Nalazimo se usred pucnjave i stoga će biti najbolje da se nečim zaštitimo.

— U redu, ali to učinite sami — javi se Ballinger.

Bishop se popeo na jednu bačvu, poskočio i jednom se rukom uhvatio za rub krova a potom se povukao gore.

Ballinger je s divljenjem promatrao kako je to Bishop spretно izveo.

— Kamo ćete? — upita Ballinger.

— Podite za mnom, pa ćete vidjeti.

— Hvala, ali sumnjam da bih bio sposoban izvesti to što ste upravo vi učinili.

— Idem do stražnjeg ulaza u salun.

— U redu. Naći ćemo se tamo.

II

U vrijeme gradnje željezničke pruge ondašnji je vlasnik saluna „Casa Colorada“ sagradio novo krilo saluna u kojem je radnicima pružao jeftino prenoćište. Koral omeđen drvenom ogradom zatvarao je sa stražnje strane cjelinu, stvarajući u sredini nešto nalik na dvorište.

Kada se Ballinger zatekao u tom dvorištu, iz glavne ulice i dalje su odjekivali pucnji. Uz mnogo teškoća morao se probiti kroz zasjedu.

Konji u koralu nanjušili su stranca i zarzali. Ballinger ugleda preko ograde prebačena meksikanska sedla.

U međuvremenu Bishop pride ogradi, tamo gdje je ova gra-

ničila sa zidom zgrade. Popne se a potom, napipavši rukom prozor malo poviše ograde, podigne se gore. Odgurnuo je na sreću samo pritvoreno prozorsko krilo i tiho se ušuljao u prostoriju. Nije volio provaljivati, ali nije zaista bilo drugog izbora.

Osvrnuvši se oko sebe zaključio je da se nalazi u manjoj vrlo skromno namještenoj sobi. Po svemu sudeći, ovdje nitko nije stanovao.

Otkako su Meksikanci preuzeli salun, sve su goste očito izbacili iz njega. Pričekao je da ponovo začuje pucnjavu pa je požurio do vrata i otvorio ih.

Hodnik je vodio do prostrane galerije. Oprezno i pazeći na svaki pokret prikradao se ogradi galerije. Cijela je prostorija bila potpuno mračna.

Uto odjeknu pucanj i plamičak iz puščane cijevi obasja lice strijelca. Čovjek opsuje na španjolskom. Očito je promašio. Začu se podrugljiv smijeh. Bishop pomisli kako su to uistinu okorjeli momci kad se u ovakvoj situaciji smiju.

Revolveraš se u međuvremenu sagnuo ispod prozora kroz koji je malo prije pucao i pripalio cigaretu.

Pri svjetlu pripaljene šibice, što je na trenutak obasjala dio prostorije, Bishop je vidio dvanaestak dobro naoružanih ljudi s punim redericima ukrštenim preko prsiju. Ljudi zdesna i slijeva od čovjeka što je pripalio cigaretu zatražili su vatru i prostorija ubrzo bijaše na trenutak obasjana laganom svjetlošću žara pripaljenih cigareta.

Momci poput ovih nisu Bishopu bili strani. Često se zati-

cao u prilici da se upozna s njihovom hladnokrvnošću i odlučnošću da provedu svoj naum.

Bishop stavi u usta cigaru, ali je ne pripali. Izvuče revolver iz korica i oprezno krene dalje. Trošna drvena galerija izdajnički zacvili i ubrzo ljudi, dolje kod prozora, okrenuše glave.

— Quien es? — upita netko.

Glas se Bishopu učini poznatim. Pričekao je da ga čuje još jednom, ali razbojnici su šutjeli spremni da zapucaju ako ne čuju zadovoljavajući odgovor.

I Bishop je šutio. Budući da se i šutnja može shvatiti odgovorom, premda ne pravim, Bishop je znao da će ubrzo biti pucnjave, stoga se i morao poslužiti varkom. Znao je da ga odozdo nitko ne može vidjeti, pa stoga i ne može znati je li sam ili ih je više.

Ipak je vrijedilo pokušati.

— Neka se nitko ne miče! — oštro će Bishop.

Nije očekivao da će se razbojnici uplašiti. Jedino što je htio bilo je nekoliko sekundi iznenađenja. U takvoj je situaciji svaka sekunda dragocjena. Nije dobio ni tih nekoliko trenutaka.

Još nije ni završio rečenicu, a momci su počeli pucati. Bishop se bacio na pod zaboravivši u trenutku da galerija ionako nije čvrsta. Ispaljivao je metak za metkom.

Razbojnici su pojurili prema njemu i našli se kod šanka ispod galerije. Bishop se povukao prema hodniku. Razbojnici su bjesomučno pucali prema galeriji. Iverje je prštalo oko njega, dimilo se iz revolverskih cijevi, meci su probijali drveni pod. Nekima od razbojnika nije bilo dovoljno pucanje odozdo nego

su pohitali stubama gore da bi ga natjerali u bezizlaznu situaciju.

Bishop uto začuje izvana neki čudan zvuk, kao da se nešto golemo kotrlja u smjeru saluna. Čudno. Pod težinom pridošlih razbojnika galerija se ponovo opasno zanjihala, ali napadači u svojoj jarosti to uopće nisu opazili. Željeli su što prije svladati drznika koji se usudio prodrijeti u salon.

Idućeg trena nešto golemo raznijelo je vrata saluna i dio drvenog zida, te prodrlo unutra. Bishop ugleda dvjesta i pedeset litarsku golemu pivsku bačvu od debele hrastovine. Nalik na diva kotrljala se u prostoriju, gurao ju je neki pogrbljeni čovjek koji, u trenutku kad ga je Bishop opazio, poviče:

– Štigao sam, Bishope!

Je li moguće? Mladić iz Arizone vjerojatno je poludio. Bishop nije mogao vjerovati svojim očima, ali nije bilo sumnje da je to uistinu Ballinger.

Bačva udari o šank, a Ballinger uz pobjedonosan povik ispalio metak iz revolvera. Razbojnici počеше psovati. Kakve li sramote! Neki jadnik uspio se probiti u njihovo sklonište i to uz pomoć bačve! Kakva li rugla!

Iskoristivši trenutak zbunjenosti, Bishop napusti zaklon u hodniku i uputi se prema rubu galerije. Znao je da bi bilo najpametnije da nestane iz saluna isto kako je i došao, ali prevelik je novac bio u igri da bi samo tako odustao.

Razbojnici, koji su se zatekli na stubama, začudeno su gledali za Bishopom dok je skakao s galerije. Kad su podigli revolvere da pucaju za njim, već io-

nako trošna galerija, još i zanjihana Bishopovim odskokom, popustila je pod opterećenjem i odvojivši se od zida počela se rušiti. Povukla je sa sobom sve začudene ljude na stubištu i srušivši se u glavnu prostoriju saluna zatrpala šank i sve one koji su stajali u blizini.

Bishop je odskočio malo podalje i zatekao se izvan općeg meteža. Podigavši revolver nije imao zapravo u koga pucati. Svi su bili zaokupljeni izvlačenjem iz brda nagomilanog drveta. Sudeći po psovka, mnogi su očito bili neozlijeđeni.

Bishop se pitao gdje je Ballinger.

– Gdje ste, Ballingere? Kako ste?

– Do malo prije bio sam, do vraga, vrlo dobro ali s obzirom da ste me zatrpali tom prokletom galerijom, više nisam tako dobro – javi se mladić.

– Možete li se izvući? – upita Bishop.

– Pokušavam!

– Treba li vam pomoć?

– Ne treba, ali pripazite! Ubrzo će se i ostali izvući. Risa, njihov vođa...

– Risa? – začudi se Bishop.

Odjednom mu bi jasno zašto mu se onaj glas činio tako poznatim.

– Mislio sam da znate...

– Do vraga! – ljutito će Bishop.

Znači tako. Taj ga je zeleni mladić uspio uvaliti u okršaj s najžešćim neprijateljem, njemu dobro poznatim Ricardom de Risom.

Davno ga je upoznao i bio u stalnom neprijateljstvu s njim. Risa, poznat s obje strane granice, opasan je i ni u kojem slučaju neprijatelj koga bi se smje-

lo potcijeniti. Na sjeveru i na jugu tjeralice su obećavale visoke svote novca svakome tko bi ga uhvatio živa ili mrtva.

— Poznajete li ga? — upita Ballinger kao da ništa ne zna.

Ali svatko tko je poznavao Bishopa, morao je znati da je ovaj zavađen s don Ricardom de Risom, poznatim razbojnikom iz Meksika. Bilo je to previše poznato.

Već godinama žive u čudnoj razmirici koja se razvila u neki osebujan odnos prijateljstva, bolje rečeno, poštovanja kojeg su dvojica suparnika osjećali jedan prema drugome.

— Poznajemo se! — ljutito odbrusi Bishop.

Nekoć je don Ricardo de Risa bio oficir meksikanske vojske.

Iako su na njegovu glavu bile raspisane mnoge visoke nagrade, svi su ga izbjegavali, silno se plašeći njegove brzine u rukovanju oružjem.

— Rico, stari momče, kako ste? — nasmije se Bishop.

— Dobro sam! Ali vi ubrzo nećete biti dobro! — začuje se odgovor popraćen pucnjavom ispaljenom u Bishopovu smjeru.

Iako su već godinama bili neprijatelji, njihovo se neslaganje uvijek ponovo očitovalo u borbi riječima, šalama i neskrivenom sarkazmu, a nikako u pucnjavi ili otvorenoj borbi. Znali su da bi, upustivši se u borbu oružjem, ubili jedan drugoga.

To što je Risa sada odjednom pucao u Bishopa, značilo je da se mnogo toga promijenilo pa ta činjenica začudi Bishopa. Je li moguće da se Risa srozao tako nisko.

— Tako dakle? — ljutito će Bishop i ispaliti metak u smjeru

odakle je razabrao Risov glas.

— Tako! — poviče Risa i ponovo zapuca.

— Bishop! — poviče netko izvana i prekine nastalu razmiricu.

Pucnjava na trenutak utihnu. Bio je to Conantov glas.

— Što radite unutra? — čudio se šerif Conant.

— Dodite i pogledajte! — zlovoljno će Bishop. — Ponesite i svjetiljku kako biste bolje vidjeli.

U međuvremenu su se Risovi ljudi uspjeli izvući ispod drvenog krša, ali držahu se po strani, navikli da se nikada ne upliću u osobne razmirice svoga vođe.

— Čekajte! U metežu sam izgubio revolver! — poviče Ballinger. — Nemojte ga pustiti da uđe dok ne pronađem revolver. Nemojte ni ubiti Risu! On, naime, zna gdje je naš novac i...

— Znam ja i gdje je jedna šerifska zvijezda — zlovoljno prekine Risa mladog Arizonca. — A što znači ovo »naš novac«, prijatelju? Osim toga, nije moguće, Bishope, da ste se prodali potkupljenom bijednom šerifu?

— Dosta, Risa! To je ipak previše! — ljutito će Bishop jedva se svladavajući. — Ubit ću vas! — poviče i zapuca.

— Nećete, ako ja vas prije ubijem! — odvrati Risa uzvativši pucnjavu.

— Dosta! — ljutito će Ballinger. — Prestanite se prepirati kao djeca! Zar ne shvaćate da nas oni napolju imaju u klopci!

Izvana su dopirali glasovi. Conantovi ljudi iskoristili su metež u salunu i opkolili zgradu. Sudeći po broju glasova, dobili su pojačanje. Činilo se da se cijeli grad opredijelio za njih u

želji da svlada meksikanske razbojнике.

Bishop razabere glas veterinaru Sundayja. Ljudi su utihnuli da bi čuli što im želi reći.

— Građani Trinidada! — povikao je Sunday. — Ja, vaš gradonačelnik, pozivam vas da pomognete šerifu Conantu! Mir i red u našem gradu ne smije se i dalje kršiti! Krajnje je vrijeme da nešto poduzmemo. Ovaj salun što su ga zauzeli Meksikanci ne služi nam na čast, prijatelji. Uništite ga kako bismo stali nakraj bezvlađu što prijeti da naruši dobar glas našega grada! Ova sramota ne smije se dalje trpjeti! Salun moramo uništiti. Spalite ga ako ustreba. Ako razbojници pokušaju pobjeći, ubijte ih! Ne štedite nikoga!

Govor što ga je održao Sunday izazvao je neugodnu tišinu u salunu.

— Prokleta urota! — prvi progovori Ballinger. — Žrtve smo obične podle zavjere! To što vas je pridobio za svoga pomoćnika bio je samo dio Conantova prokletoga plana. Isprva sam se pitao zašto vas je htio za svoga pomoćnika, a sada shvaćam. Znao je da će Risa vidjeti kako vam daje zvijezdu. A sve što se dalje zbilo, odgovaralo je njegovu naumu. Čuo je za vas obojicu i znao je da ćete se zavaditi kad već ionako niste prijatelji... Iskoristio vas je, nadajući se da ćete ubiti jedan drugoga. Iskorištio vas je!

— A vi, možda niste? — zlovoljno će Bishop.

— Conant je ipak bio lukaviji od mene. Natjerao vas je jednog na drugog, potom opkolio i sad se nada domaći novca.

— Sve mi se čini da bi se mnogi željeli domaći tih naših četrdeset tisuća — promrmlja Bishop. — Svi se vrte oko tog novca kao pčele oko lonca punog meda.

Sve što se ovdje događalo Bishopu se sve manje svidjelo. Prvo ga je iskoristio taj mladi Ballinger, izigravajući njegova prijatelja, a sada i šerif... Došao je ovamo kartati a ne rješavati tuđe razmirice.

— Risa! Jeste li čuli što je Ballinger rekao? — upita Bishop. — Nemojte više pucati u mene, pa neću ni ja u vas. U redu? Krajnje je vrijeme da se nekako izvučemo iz ove klopke. Ako se slažete, dodite do vrata. Tamo ćemo o svemu mirno porazgovarati. I vi, Ballingere, dodite ovamo!

Našli su se blizu ulaznih vrata. Stojeći jedan pokraj drugoga gledali su se s nevjericom. S rasvijetljene ulice prodiralo je u prostoriju slabo svjetlo.

Don Ricardo de Risa, koji se uvijek brinuo o svome izgledu, nije bio dotjeran. Inače uvijek uredan Meksikanac, uprljana lica i odjeće doimao se pomalo smiješno. Čak je i njegov tanki brk izgubio oblik.

— Ne izgledate baš najbolje — nasmije se Bishop.

U Risovim očima zasja neki čudan, opaki sjaj dok se jednom rukom nehajno podbočio u boku a drugu, kao uzgred, položio na revolver za opasačem.

— Zvijezdu ne nosite javno — smiješeći se reče Risa. — Je li moguće da je se možda stidite?

— Ako je još samo jednom spomenete, razbit ću revolver-ski držak na toj vašoj tvrdoglavoj glavi! — procijedi Bishop. — Glupo sam se uvukao u ovo ci-

jelu prljavu igru i novci su mi jedino što mi u svemu tome odgovara.

— Vidim da se niste promijenili, Rogue — reče Risa.

— Isto kao ni vi! Ballinger mi je rekao da ste mu oduzeli četrdeset tisuća dolara, a ja vas uvjeravam da ću ih vratiti.

— Naravno, uz malu odštetu... — nasmiješi si Risa. Njegovi bijeli zubi zablistaše dok su se usne razvukle u dugačak prijateljski osmijeh. — Vidi-m... vidim... Niste se promijenili, a ja sam se već uplašio da ste se prodali ovom bijednom šerifu — reče na tečnom engleskom uz samo lagani španjolski akcent.

Bishop pomisli kako je možda i istina da je nekoć, u mladosti, pohađao dobre škole, a možda je sve to samo priča. U svakom slučaju znao je da pred sobom ima protivnika koga ni u kojem slučaju ne smije potcijeniti.

— Četrdeset tisuća dolara — smiješio se dalje Risa. — Koje li zamamne svote! Kad samo pomislim da sam je već imao u rukama kada...

— Ne mislite sada na to — prekine ga Bishop. — Recite radije svojim ljudima da se iskrađu u dvorište i pokušaju nestati odavde. Krajnje je vrijeme da se izgubimo ako ne namjeravamo dopustiti da nas ovi nitkovi vani ubiju. Čujete li? Polijevaju vanjske zidove petrolejem kako bi nas istjerali vatrom.

— Vjerujem da su posvuda postavili zasjede — reče Ballinger. — Ne možemo tek tako bezglavo izjuriti odavde. Ubit će nas jednog po jednog.

— Prijatelju, ovaj nas mladić potcjenjuje — nasmije se Risa.

— Mi smo se obojica izvukli i iz opasnijih situacija nego što je ova! Iako je naš krajnji cilj uvijek drugačiji, ipak nas povezuje neko određeno prijateljstvo koje...

— Dosta, Ricardo! Nije vrijeme za priču — prekine ga Bishop.

— Imate pravo — kimne Risa.

— Moji će ljudi u koralu osedlati konje a dotle ćete vi i vaš mladi prijatelj odvratiti pažnju ljudi na ulici. Slažete li se? Smatram da je moj plan dobar.

— I ja sam tako mislio.

— Moji ljudi i ja pričekat ćemo vas, naravno, da nam se pridružite — doda Risa.

— Naravno — kratko će Bishop.

Risa se okrenuo i dok je zajedno sa svojim ljudima izlazio na dvorište, izdavao im je naredbe što da učine.

— Jeste li poludjeli, Bishope? — začudi se Ballinger. — Taj će ludak jednostavno nestati i ostaviti nas da se sami izvučemo kako znamo! Kako mu možete vjerovati?

— Ne vjerujem mu ni riječi.

— Zašto ste ga onda pustili da izađe?

— Imam neke svoje razloge...

Sa stražnje strane saluna začuše se pucnji. Konji zarzaše. Netko pred salunom poviče:

— Bishope izađite! Zapalit ćemo salun! Izađite i vi i Ballinger!

— Kako bi nas lakše mogli ubiti — prezirno će Ballinger.

— Prepoznam taj glas. To je Shang Tate, jedan od Conantovih najboljih revolveraša. Njega ste udarili u stražnjicu dok vas je htio zajedno s prijateljima spriječiti da uđete u staju.

— Čekajte, ljudi! — poviče Bishop. — Razbojnici nisu više u salunu. Izašli su na stražnji izlaz i pokušat će se probiti do izlaza iz grada. Požurite! Zateći ćete ih još kod korala! Mi ćemo pripaziti da se ne vrate u salun, a vi požurite do korala!

Naoružani ljudi otrčase sporrednom ulicom do korala iza saluna. Conantovi ljudi požuriše za njima. Conant i Tate nisu ih mogli zadržati. Tate je izgubio na svome ugledu zadobivši udarac nogom od Bishopa, a Conanta ionako nitko nije osobito slušao.

Bishop i Ballinger uputiše se do stražnjeg izlaza. U dvorištu oko korala izbio je već pakao. Uskovitlana prašina onemogućavala je da se vidi tok borbe.

Već uzjahali razbojnici, namjeravajući da što prije nestanu iz grada, imali su pune ruke posla da se zadrže u sedlu. Neki su čak pokušavali uzvratiti pucnjavu, ali većina njih pokušavala je smiriti uznemirene ili čak podivljale konje. Nekoliko je životinja bez jahača bezglavo skakalo i jurilo dvorištem.

Jedan jedini jahač smirio je konja bez po muke i pucao u napadače uspješno se braneći. Bio je to, naravno, Risa.

— Ovamo, Risa! — poviče Bishop. — Morate kroz salun! Opkoljeni ste sa stražnje strane!

— Dolazimo! — odvrati Risa i zapovjedivši ljudima da ga slijede, usmjeri konja prema ulazu u salun.

— Uхватite konja, Ballingere! — poviče Bishop pogledavši mladog Arizonca. — Odlazimo s njima!

— S tim razbojnicima? — začudi se mladić. — Oni su mi oteli novac!

— Ako znate nekog drugog s kime biste se mogli probiti kroz ovaj pakao, samo izvolite. Ja vam ne stojim na putu — nasmije se Bishop.

Jahači su prevrtali stolove i stolce dok su neki u sedlima, a drugi moravši sjahati, pokušavali provesti konje kroz salun.

Risa je ponovo bez teškoća umirio svoga konja i ubrzo se našao kod vrata što vode na glavnu ulicu.

Bishop je uhvatio nekog konja bez jahača i odvuкао ga do izlaza, sastavši se tamo s Ballingerom koji je to isto pokušavao.

Uznemirene životinje i bijesni jahači gurali su se salunom dok je Risov konj zastao na izlazu protiveći se da izađe. Drvena ograđa srušene galerije priječila mu je prolaz.

Bishop uzjaše u visoko meksičansko sedlo. Naravno, stremenje je za njegove duge noge bilo prekratko, ali odlučio je za sada ostaviti sve kako jest, a kasnije će ih već prilagoditi svojim nogama.

Budući da se Ricardov konj i dalje nije dao iz saluna, Bishop ga tolikom snagom udari o slabine da je razbojnik jedva imao vremena sagnuti se kako ne bi glavom udario o dovratnik.

Bishop izjaše za njim, praćen ubrzo Ballingerom i potom ostalim jahačima. Oni koji su svoje konje kroz salun vodili za uzde sada su brže-bolje uzjahali i ubrzo je bujica ljudi krenula prema izlazu iz grada.

Šerifovi ljudi koji su se prvo morali snaći u novoj situaciji, kao i građani Trinidada, potrčali su natrag prema izlazu iz saluna, ali je već bilo prekasno. Razbojnici su već odmicali.

Jašući iz grada Risovi su ljudi bili primorani odgovoriti na po-koji pucanj.

U jednom trenutku Bishop ispali metak prema zaklonu odatle je netko zapucao u njega. Čovjek koji je držao pušku ispusti je i padne na tlo.

Pucnjava je probudila cijeli grad, ali oni koji su se zatekli u svojim kućama nisu htjeli riskirati život u metežu pa su se, zatvorivši vrata i ugasivši svjetiljke, povukli na sigurno mjesto.

Otpor na koji su razbojnici naišli pri napuštanju grada bio je vrlo slab. Ma što da je Conant smislio, u ovoj novonastaloj situaciji se nije snašao. Isto tako ni Tate a ni Sunday. Domišljatost razbojnika ih je, čini se, zatekla.

— Lijepo smo ih nasamarili — reče Bishop pogledavši Risu dok su se već približi izlazu iz grada.

— Znaite i sami da ih nismo nasamarili mi, nego samo vi, Bishope — zlovoljno će Risa pogledavši ga očima u kojima se zazirao prezir pomiješan s izvjesnim poštovanjem. — Dobro vam je pošla za rukom ta smicalica. Svaka vam čast! Sve ste nam to mogli i prije reći. Ovako sam izgubio dvojicu dobrih ljudi nepotrebno. Vi i Ballinger jašete sada njihove konje. Osim svega, metak mi je probušio i sombrero — doda mršteći se pri samoj pomisli da je sada njegov skupocjeni, zlatom i srebrom optočeni sombrero, zapravo uništen.

Risova odjeća bila je uvijek prilično skupocjena: bogato ukrašen kratki kaput, ispod nje ga čipkasta košulja i isto, poput kaputa, lijepo izvezene hlače.

Kao uvijek, i ovaj put je odjeća davala Meksikancu vrlo elegantan i dostojanstven izgled, iako je nezgoda od malo prije u salunu učinila svoje i donekle okrnjila otmjeni izgled vode razbojnika. Izvezeni šal i srebrne mamuze upotpunjavali su njegov lik.

— Izgubio sam dva čovjeka — mrmljao je Risa rukom ocjenjujući veličinu rupe na sombreru, ne skidajući ga glave.

— Nećemo sada valjda tugovati nad nečim što se ne može ispraviti — mirno će Bishop. — Bilo bi bolje da niste izgubili onih četrdeset tisuća dolara, a za sombrero ćemo lako...

— Rogue, došli ste prekasno, žao mi je — nasmije se Risa. — Ovaj put vas je vaš inače nepogrešiv instinkt izigrao, dragi prijatelju, jer novac sam naime izgubio već prije tjedan dana.

Bishop se zaprepasti.

— Do vraga! Svih četrdeset tisuća?

— Svih!

Poznavajući ga godinama, Bishop mu je vjerovao. Netko tko je ukrao onoliku svotu ne bi se sklonio na tjedan dana u nekom salunu, nego bi zasigurno nastojao nestati što dalje od mjesta gdje se domogao novca.

— Risa, popuštate, čini se, u posljednje vrijeme. Kako... — počeo Bishop.

— Nemojte me izazivati i ostavite me na miru — ljutito ga i uvrijedeno prekine Risa. — Isti sam kao prije i ne primoravajte me da vam pokažem kako sam brz...

— U svakom ste slučaju uvijek isto razdražljiv — i dalje ga je zadirkivao Bishop. — Neću zaboraviti da ste danas pucali u

mene, i to iz zasjede. To inače niste običavali, ali nećemo sada o tome. Bolje će biti da porazgovaramo o tih četrdeset tisuća. Kako je došlo do toga...

— Mojih četrdeset tisuća — javi se Ballinger. — Ja ću vam sve ispričati.

— Naših četrdeset tisuća — uz smiješak ga ispravi Bishop. — Nego, do sada sam čuo samo pojedine dijelove te zanimljive priče. Kako bi bilo da mi netko sada sve po redu ispriča? Dakle, mladiću, govorite! Slažete li se Ricardo?

— Što se mene tiče, može — slegnuvši će ramenima Risa.

— Doveo sam stado iz Arizone — počeo Ballinger. — Djelomično je pripadalo meni a djelomično prijateljima i susjedima. Svi su mi vjerovali i povjervši mi...

— Bez suvišnih uvoda — prekinu ga Bishop. — Prijedite odmah na stvar. Nemamo mnogo vremena za razgovore. Čeka nas posao.

— U redu. Prodao sam, dakle, stado Sundayju. Platilo mi je visoku cijenu, i to odmah u gotovini.

— Sunday? — Začudi se Bishop podigavši guste obrve.

— Sunday je mnogo više do samo veterinar i vlasnik staje za iznajmljivanje konja — nasmiješi se Ballinger. — Gradonačelnik je otkako je prijašnji ubijen. Prije je bio njegov zamjenik. Vjerujte mi, kad vam kažem, da cijeli grad drži u svojim rukama. Posjeduje i pašnjake i bavi se trgovinom stoke. Taj čovjek malena rasta je vrlo velik u pothvatima. Potpisao je ugovore o isporuci robe u naselja željezničkih radnika i rezer-

vat Mescalero. Moje mu je stado bilo potrebno da bi osigurao meso koje je dužan isporučiti partnerima. Budući da nije imao drugog izbora, platio je koliko sam tražio i nije se mnogo cjenkao.

— A gotovina koju ste dobili odjednom dobila je noge i pobjegla — nasmije se Bishop, uvijek spreman na zadirkivanje sugovornika.

— Drugi dan zaustavljena je kočija kojom je bio poslan novac i ovaj razbojnik i njegovi ljudi, iako maskirani ipak znam da su to bili Risa i njegovi momci, uzeli su sav novac i nestali. Domogli su se mojih četrdeset tisuća dolara, sve u novčanicama od po sto dolara — doda mladih zlovoljno tresući glavom.

— Sada bi trebalo da vas ubijem, ali ponekad i budale mogu biti od koristi — zamišljeno će Risa.

Oduvijek je mrzio da ga se naziva razbojnikom, iako je i sam bio svjestan da svatko tko ga tako naziva ima pravo.

— Priznajem da se imate pravo žaliti — doda potom — ali i ja sam ostao bez toga novca, dakle...

Mladić nije znao što bi dalje rekao.

— Zanimljivo — uplete se Bishop. — Da čujem što ćete nam vi, Ricardo, ispričati.

— Jedan ugledan građanin Trinidadada, dojavio mi je da kočija koja vozi u Santa Fé toga dana prenosi i veliku svotu novca. Rečeno mi je da će i vlasnik novca, momak iz Arizone, biti u kočiji i da ću ga prepoznati po ožiljku na licu. Čovjek koji mi je o svemu obavijestio,

taj ugledni građanin, pretpostavljao je, naravno, da će i on nešto zaraditi. Smatrao je da vlasnika novca treba ubiti, da kasnije ne bi stvarao neprilike. Sve se činilo vrlo jednostavno i...

– Vi ste pak bili drugog mišljenja – prekine ga Bishop.

– Naravno da nisam namjeravao ni s kim dijeliti novac – nasmije se bestidno razbojnik.

– Dovoljno me poznajete, Bishop, da vam tako što ne moram ni spominjati. Ipak čovjek s ožiljkom na licu nije preživio napad. Morao sam ga ubiti, kad je potegnuo revolver. Tko je bio taj glupan? – upita pogledavši Ballingera.

– Imate pravo, misleći da sam isprva namjeravao krenuti istom kočijom kojom i novac – reče Ballinger – ali na moju sreću upoznao sam Vadu Conant i... – doda uz sanjarski smiješak. – Kad bih vam ispričao zašto sam ostao, Bishop bi ponovo rekao da nepotrebno okolišam. Odlučio sam, dakle, poslati novac a ja se još neko vrijeme zadržati u Trinidadu. Čovjek koga ste ubili bio je gradonačelnik Trinidada. Na nesreću, imao je sličan ožiljak kao ja.

– Tako znači! – poviče Risa.

– Stoga su građani Trinidada bili toliko kivni vidjevši nas. Znali su tko je počinio napad i ubio njihova gradonačelnika. I Conant je znao, ali su njegovi pomoćnici bili preslabi da nešto poduzmu. Stoga je i pridobio Bishopa...

– Pažnja, Ricardo! Ne počinjte ponovo o tome – prekine ga Bishop.

– U redu. Znači, prevario vas je i dao vam zvijezdu pred osvi-

jetljenim šerifovim uredom kako bih ja sve to mogao vidjeti i pomisliti da ste postali njegovim čovjekom. Što biste pomislili na mojem mjestu? Zar ne biste došli do istog zaključka?

– Priznajem da imate pravo iako ste se time htjeli ispričati za metke što ste ih ispalili iz zasede, prihvaćam vašu ispriku – kimnuvši će Bishop. – Ne govorimo više o tome. Ima važnijih stvari.

– Ipak je trebalo da ispalim još koji metak. Zaslužili ste da vas konačno već netko uplaši...

Bishop se suzdržano nasmije. Ponovo su vodili onu dobro poznatu i samo njima svojstvenu borbu riječima.

– Što se dogodilo pošto ste opljačkali poštansku kočiju i ubili pogrešna čovjeka? – raspita se potom Bishop. – Bez sumnje, ponijeli ste novac, ali što je bilo dalje i kako ste ostali bez njega?

– Naravno da smo ga ponijeli, ali upali smo u neočekivane neugodnosti – nastavi Risa. – Posvuda smo nailazili na potjere kao da su već unaprijed bile pripremljene i samo čekale da napadnemo kočiju. Jašući prema jugu i došavši do prijelaza Raton, ustanovili smo da je i taj opkoljen. Morali smo se razići i bio sam prisiljen, ne mogavši pronaći drugi izlaz, sastati se s utjecajnim građaninom na prije dogovorenu mjestu. U situaciji u kojoj sam se zatekao, težeći konj sa sandukom punim novca bio je svakako prenapadan, zar ne? Prema tome, trebalo je da se sastanem s tim čovjekom na mjestu gdje smo se dogovorili da podijelimo novac. Bilo je unaprijed dogovoreno da će dovesti sa sobom kola u

koja ćemo smjestiti sanduk i tako ga nenapadno prevesti na sigurno mjesto. Čovjek odredena utjecaja, ugledna građanina, ionako nitko ne bi zaustavio da ga ispituje – smiješeći se doda Risa.

– A taj vas je vaš ugledni građanin prevario, nije li tako? – upita Bishop.

– Da, na žalost – uvrijeđeno prizna razbojnik. – Dogovorili smo se da ćemo se kasnije sastati na putu prema Trinidadu, ali taj se prokletnik očito domogao grada nekim meni nepoznatim putem, a u gradu mi je, naravno, rekao da mi ne želi dati ni dolara.

Govoreći, lice mu je poprimalo sve razjareniji izraz. Rijetko se događalo da Risa, razbojnik vičan najprepredenijim smicalicama, i sam jednom bude nadmudren. Ovaj mu se put to dogodilo, stoga je i bio povrijeđen, a osim svega taj je događaj štetio njegovu ugledu velikog vode i činio ga manje moćnim u očima njegovih ljudi. Njihova privrženost vodi temeljila se na činjenici da im osigurava uvijek dovoljno veliki plijen. Kad bi se to jednom izmijenilo, zacijelo bi se ubrzo promijenilo i raspoloženje.

– Vrebao sam toga nitkova da mu pokažem da se sa mnom ne smije šaliti, ali se okružio cijelom skupinom revolveraša i dosad ga nisam uspio naučiti pameti. Dolijat će on ipak jednog dana i nadam se da je taj dan blizu...

– Mislite na šerifa Conanta? – upita Ballinger.

– Ne! Mislim na Sundayja! Kad se sjetim kako me je prevario, mislim samo na osvetu!

– Veterinara Sundayja, mog prijatelja? – preneraženo će mladić. – Jedini prijatelj kojeg imam u Trinidadu? Ne vjerujem vam!

– To ništa ne mijenja na stvari – mirno će Risa. – Sunday je taj ugledni građanin koji je sve smislio i preuzeo kovčeg s novcem. Htjeli vi to ili ne, bilo je tako i briga me ako mi ne vjerujete!

Oči su mu isijavale toliki bijes i razjarenost da je zasigurno govorio istinu.

– Sunday je vaš prijatelj isto toliko koliko i moj, a to znači da ga možemo nazivati jedino neprijateljem. On je obična varalica! – poviče Risa.

Bishop se nasmiješi gledajući poznatog varalicu i razbojnika kako s gorčinom, kao da je on sâm čist kao sunce, govori o nekom koji se očito ne razlikuje mnogo od njega samoga.

– Prodao sam mu, ukradena goveda, ali on je to znao i bez oklijevanja ih kupio – nastavi Risa. – Naravno da vam je, mladiću, mogao platiti za vaše stado koliko ste god tražili, jer je znao da će novac ionako ubrzo dobiti natrag. Već se i prije upuštao u slične poslove. Ovaj put postao je već malo pohlepniiji i sve zadržao za sebe.

– Bio sam uistinu budala – udarivši se po čelu prozbori Ballinger. – Vjerovao sam da je sve to Conantovo maslo. Drago mi je Vade radi i...

– Čekajte, mladiću, niste još sve čuli – prekine ga Risa. – Ni šerif Conant nije bolji od Sundayja.

– Zar su svi u Trinidadu nitkovi? – očajno izusti Ballinger.

— Zar u jednom gradu mogu živjeti samo varalice? I s tim ljudima sam baš je morao imati posla.

— To ne znam — nasmije se Risa. — Znam samo da je Sunday glavni, a šerif izvršava sva njegova naređenja. I Conantovi pomoćnici slušaju Sundayjeva naređenja, a ne Conantova. Jedini je razlog zašto Sunday nije šerifovim zamjenicima naredio da napadnu poštansku kočiju s novcem taj, što im ne bi mogao uskratiti novac koji bi im obećao. Stoga je i izabrao mene, budalu u namjeri da me Conantovi ljudi kasnije sklone s puta.

— Tko bi rekao da takav čovječuljak može biti toliki drznik — zamišljeno će Bishop. — I mene je nasamario. Sada taj bijednik uživa u četrdeset tisuća dolara i može se radovati kako smo nasjeli njegovim smicalicama. Pitam se samo gdje je sakrio sav taj novac!

— Predlažete li možda da se udružimo i zajedno ga kaznimo? — oprezno će Risa. — Dođuše, u gorem smo položaju od njega, jer mi nemamo uza se zakon kao što ga ima on, ali to čini izazov još zanimljivijim, nije li tako?

— Moja su goveda još u koralima na stanic i čekaju utovar — javi se Ballinger prije nego što je Bishop uspio reći svoje mišljenje. — Čekaju teretni vlak prema sjeveru. Goveda ne možemo prisvojiti, jer Sunday posjeduje besprijekorni kupoprodajni ugovor, ali stado je još vrlo nemirno i mogli bismo nitkova kazniti tako da natjeramo goveda u stampedo i... Ali to

nam neće vratiti novac! Imate li vi kakvu dobru zamisao, Bishop?

Bishop i Risa izmijenise poglede. Svaki je pokušao pročitati misli drugoga. Risine oči zasjaše od oduševljenja. Uvijek je teško odolijevao opasnim izazovima, a kamoli ako bi se uortalčio s Bishopom. Premda ga je smatrao svojim naprijateljem, cijenio je njegove sposobnosti.

— U redu, prijatelju, kako bi bilo da, ponovo jednom poduzmemo nešto zajedno? — nasmije se Bishop.

Ponuda je značila pomirbu sve dok ne obave posao, a čim sve bude sređeno, svaki će zaigrati svoju posljednju kartu u želji da se sâm domogne cijele svote. Tako je uvijek bilo, pa se vjerojatno ni ovaj put neće ništa promijeniti.

Bishopove oči zasjaše kao i Risove dok se obratio Ballingeru.

— Što je s vama, mladiću? Mislim da biste nam se mogli pridružiti.

— Dobit će dio, ako ga zasluži — reče Risa. — Novac pripada onome tko ga i zasluži. Bit će nam potrebna svačija pomoć!

— Zaista ste velikodušni — zlovoljno će Ballinger.

Promatrao je obojicu pred sobom. Znao je da će se držati zajedno sve dok se ne domognu novca, a čim ga prigrabe postat će ponovo smrtni neprijatelji, nalik na zvijeri što pred plijenom reže jedna na drugu, ne želeći išta dijeliti. Kada dođe taj trenutak, njemu će se možda pružiti prilika da se domogne novca, dok se Risa i Bishop budu svadali kome će pripasti.

— Pridružujem vam se — mirno će Ballinger.

— U redu, na posao — kimnuvši će Bishop. — Ricardo, imate li već neki prijedlog?

— Prvo bismo se mogli malo odmoriti.

— Zaustavili su konje, olabavili uzde i pripalili cigarete.

Šutjeli su svaki zabavljen svojim mislima.

— Uvjeran sam da je novac i dalje u Trinidadu — malo kasnije će zamišljeno Risa. — Kad bismo Sundayja željeli svladati u gradu, trebali bismo pedesetak spretnih ljudi. Ne, to nema smisla!

— Nemojte samo reći da se plašite? — nasmije se Bishop.

— Ni govora, prijatelju! Moj je plan vrlo dobar, samo se bojim da vam se neće previše sviđeti.

— Mogu zamisliti da nije baš ugodan za Sundayja... — reče Bishop. — Zacijelo je prljav i okrutan, ali to za vas nije ništa novo. Da čujemo što ste smislili.

— Sundayja se možemo domoći pomoću šerifa Conanta — počne Risa. — Moramo uhvatiti Conanta i primorati ga da propjeva.

— Što bi nam on to trebao otkriti? — upita Bishop. — Uvjeran sam da Sunday ni njemu nikome drugome nije povjerio gdje je sakrio novac.

— Naravno da nije ali nije riječ o tome. Sunday je potkupio Conanta i prema tome ovaj je upućen u njegove prljave poslove. Vjerojatno bi nam štošta mogao ispričati o različitim pljačkama, ubojstvima i tko zna o čemu još.

— Dakle? — nestrpljivo će Bishop. — Kako to zamišljate?

— Mogli bismo Sundayja primorati da vrati novac, jer ćemo

inače primorati Conanta da ga razotkrije, a sumnjam da bi mu to bilo ugodno — predloži Risa.

Oduvijek je bio brz u podlim zamislima.

— Ucjena, dakle! — zamišljeno će Bishop. — Još nikad nisam tako nisko pao.

— Nazovite to kako želite — hladno će Risa — ali sumnjam da nam preostaje drugi izbor. Klin se klinom izbija, dakle? Mislite li da bi Sunday s vama bio blaži? Možemo li dopustiti da budemo izbirljivi i navalimo sav Trinidad na vrat? — upita Risa.

— A kako da se domognemo Conanta? — zamišljeno će Bishop spustivši pogled. I kad ga se jednom domognemo, kako ćemo ga primorati da progovori? Nadam se da ga ne namjeravate mučiti...

— Poslužit ćemo se njegovom kćerkom — nasmije se Risa. — Vidio sam je. Dražesna djevojka... Uvjeran sam da će Conant učiniti sve da je ostavimo na miru. U tom dijelu plana Ballinger može zaslužiti svoj dio plijena. Opazio sam da se dobro slažu... Trebalo bi samo...

Ballinger htjede potegnuti revolver, gotovo izgubivši razum od očaja i bijesa.

— Mladiću, ne pucajte, jer ćete me primorati da vas ubijem — upozori ga Risa.

— Smirite se, Ballingere — pokuša ga umiriti Bishop. — Znae i sami da u sukobu s njim nemate mogućnosti da izvučete živu glavu. Taj nam je dio plana previše prljav. To izbacite — reče obrativši se potom Meksikancu.

— Ne bismo joj ništa učinili — namrštivši će reče Risa. —

Moja je zamisao da se jedino njome poslužim kao sredstvom kojim bi privoljeli Conanta da progovori. Kako možete i pomisliti da bismo...

Nije nastavio, jer je osjetio da nije dovoljno uvjerljiv.

— Mogu, i vi dobro znate da imam pravo — zlovoljno će Bishop. — Kako sam već rekao, taj ćete dio plana morati izbaciti!

— Što je sad ovo? — začudi se Risa začuvši neki čudan zvuk što je dopirao iz daljine.

U međuvremenu se već spustio mrak i priroda uronjena u tamu odjednom zasja kao da je tama prerezana oštrim svjetlom reflektora.

— Vlak — mirno će Ballinger. — To je teretni vlak koji dolazi i po moja goveda. Penje se upravo usponom i...

— Čini se da mu se previše ne žuri — prekine ga Risa.

— Vozi polaganije jer se uspinje, a osim toga pruga je mjestimično zavojita, pa vlakovođa mora biti oprezan da neki od vagona ne iskoči iz tračnica. Dok se bude približavao stanici, bit će još polaganiji.

— Zašto?

— Da se goveda u koralima ne bi izbezumila. Kad bi dojurio svom brzinom u stanicu, stoku bi zahvatila panika tako da bi izbio pravi pakao koji bi itko teško smirio. To znaju čak i oni glupani koji rade za željeznicu! Noću, kad k tome još i refektor sja... izbio bi bez sumnje stampedo.

— Jeste li ikada zaustavili vlak, Risa? — zamišljeno će Bishop pogledavši razbojnika.

— Nikada, naravno, ne prazni teretni vlak, ali vlakove u ko-

jima se moglo naći nešto zanimljivo, dakako da jesam!

— U redu, vi ćete dakle preuzeti posao oko zaustavljanja vlaka — mirno će Bishop. — Nadam se da će vam stečeno iskustvo pomoći.

— Zašto, do vraga? — začudi se Ballinger.

— Upravo ste sami naveli razlog — reče Bishop. Natjerat ćemo stado u stampedo i unijeti metež u Trinidad kako bismo mi za opće uzbune mogli pretražiti Sundayjev ured. Možda nam pođe za rukom uhvatiti ga i izvesti iz grada da nitko ne opazi.

— Kako ćemo se neopaženi izvući iz grada? — upita Ballinger. — Plašim se da ćemo i mi biti primorani skloniti se pred podivljanim govedima. Osim toga, ako uđemo u grad vlakom, kako ćemo izaći? Odakle nam konji?

— U staji ima konja — odgovori Bishop. — I moj je konj tamo. Možda će neki od ljudi morati isprva jahati po dvojica na jednom konju, ali ne zadugo. Bilo bi možda najbolje da Risa odredi nekolicinu svojih ljudi da s konjima dođu za nama i pričekaju nas kod izlaska iz grada.

— Mislim da je moj plan ipak bolji — usprotivi se Risa. — Vaš je pun neizvjesnosti i opasnosti.

— Prestanite s glupostima! — ljutito će Bishop. — Ne uplićite djevojku u ovu prljavu igru! Ballingere, jeste li spremni poći sa mnom?

— Naravno! Ali zar samo nas dvojica?

— Očito. Zar ne vidite da Risa, čini se, namjerava odustati.

III

Lokomotiva je polagano vukla prazne vagone, a buka kočača i skripa kočnica nadjačavala je topot konja što su se nevoljko približavali vlaku.

Risa i njegovi ljudi ipak su krenuli za Bishopom i Ballingerom.

Kočničar sa svjetiljkom u ruci popeo se na krov jednog od vagona i uputio prema lokomotivi. Ugledavši jahače kako se približavaju, začuđen je zastao.

Shvativši da je posrijedi napad počeo je trčati i mahati rukama. Netko ispali metak i čovjek ostane bez svjetiljke. Spoznavši da je ostao živ zahvaljujući očito samo dobroj volji onoga koji je raznio samo svjetiljku, bacio se potrbuške i ostao tako ležati.

Ugledavši jahača u razini lokomotive, strojovoda od čuđenja otvori usta. Jahač se upravo naginjao iz sedla i prebacio u lokomotivu. Zaprepašteni ložač podigne lopatu, ne mogavši se načuditi zašto netko napada prazan vlak.

— Š... što... ho... hoćete? —
promuca strojovoda.

Istodobno dohvati veliki čekić da njime udari jahača po glavi prije nego što se ovaj stigne snaći.

— Nisi smio biti toliko neljubazan, prijatelju — mirno će Bishop, udarivši ga drškom revolvera po glavi. — Ti dodaj još toga ugljena da što brže stignemo do stanice! — zapovijedi ložaču. — Što čekaš? Želim da za nekoliko trenutaka jurimo kao munja! Ballingere, do vraga, gdje ste? Ah, ovdje ste... U redu.

Znate li upravljati ovim čudom?

Ballinger je ušavši u kabinu, oduzeo ložaču lopatu i počeo trpati ugljen u ložište.

— Jednom sam vozio neku lokomotivu dok sam radio za... — započe mladić.

— Nije me briga za koga ste radili, nego znate li upravljati tim čudom? Ako smatrate da možete, preuzmite odmah vožnju — odrješito Bishop.

— Naravno, nije to teško — uvjerljivo će Ballinger.

— Kojū ručku treba povući da bismo pojurili svom brzinom? — obrati se Bishop ložaču.

— Povucite ručku za reguliranje dotoka pare — javi se Ballinger. — Ovu! Povucite samo!

Odgurnuo je ložača, prišao Bishopu te sâm potegnuo ručku.

— Vidite, trebalo je samo povući — reče čim je lokomotiva ubrzala. — Uistinu nije teško upravljati tim čudom!

— Prestanite! — poviče vozač osvijestivši se. — Moramo stati izvan Trinidata i ući u grad tek za svitanja, i to koliko god je moguće polaganije. To je posebno naređenje radi goveda. Inače bi mogla podvljati i...

— Gluposti! Što ti znaš o govedima — nasmije se Ballinger.

— To su moja goveda i uvjeravam te da neće podivljati nego... sići s uma kad nas budu čula — doda smiješeći se, ugledavši prenaraženi pogled ložača koji još nije stigao zatvoriti usta od čuđenja.

— Gdje je zviždaljka? — raspita se Bishop otvorivši do kraja otvor za dovod pare.

— Uže lijevo iznad vaše glave, vjerojatno — reče Ballinger. —

Ono desno moglo bi biti zvono.

— Staviti ćemo sve to u pogon kako bismo bili sigurni da će životinje uistinu podivljati. Gdje je Risa?

— Ukrkali su se pri kraju kompozicije i paze da nitko od preostalih ljudi s vlaka ne bi došao na zamisao da pokuša spriječiti — mirno će Ballinger. — Vjerujem da će svoj zadatak dobro obaviti — dodaje potom zamišljeno.

Strojovođa i ložač čučali su u kutu vjerojatno razmišljajući je li razumno da pri brzini koju je lokomotiva razvila iskoče iz južnog vlaka ili je bolje da pričekaju slijed događaja.

— Kad se goveda izbezume, sumnjam da će ih itko brzo zaustaviti — zadovoljno će Ballinger.

Ušavši u malo veću okuku vlak se opasno nagnuo i zacvilio. U tami noći svjetla Trinidade hrlila su im u susret.

Više od dvije tisuće uplašениh goveda začuđeno je gledalo tutnjeće čudo što im se munjevitom brzinom približavalo. Njegovo golemo oko zaslijepljivalo ih je dok su, ne znajući što se događa, sva podigla glave i gledala u njegovu smjeru.

Korali su bili solidno sagrađeni, ali sigurno ne tako da izdrže snagu nekoliko tisuća podivljalih životinja koje u paničnu bijegu traže spas. Nekoliko ograda korala gotovo je istodobno popustilo pod silom uznemirenih snažnih životinja.

— Evo ih! Uspjeli smo! — poviče Bishop. — Kako da zaustavim ovo čudo?

Zatvorio je dovod pare, ali vlak je postigao toliku brzinu da isprva uopće nije reagirao.

— Povucite kočnice! — poviče Ballinger. — Gdje su?

— Mene pitate? — ljutito će Bishop. — Mislio sam da znate upravljati ovim strojem... A kad tamo, vidim da ne znate. Hej, ti! — obraća se strojovođi. — Gdje su kočnice? Brzo!

Ovaj zamuca pokušavši rastumačiti koliko je opasno zakočiti u takvoj brzini, ali ugledavši pred sobom cijev Bishopova revolvera, odustane od suvišnih tumačenja i pokaže kočnice.

Prije nego što je Ballinger potegao kočnice, Bishop se čvrsto uhvatio za ogradu. Ipak, kad je počelo kočenje, umalo nije razbio zube udarivši glavom o željeznu prečku.

Vlak se počeo tresti kao u groznici, kočnice su cviljele. Čim se vlak počeo zaustavljati, ložač i vozač iskoristiše priliku da iskoče. Nitko nije obraćao pažnju na njih.

— Ballingere, moramo iskočiti! — poviče Bishop vidjevši kako jure pokraj Sundayjeve staje za iznajmljivanje konja.

Začudio se zašto mladić ne odgovara i osvrnuo se da vidi gdje je.

Ballinger je ležao na tlu raskrvavljena čela, onesviješten.

Bishop se sagne i pokuša ga osvijestiti, ali je svaki pokušaj bio uzaludan.

Vlak se i dalje tresao sve više usporavajući. Bishop pogleda kroz prozor. Ljudi iz željeznice trčali su za valkom i vikali da netko uhvati počinitelje. Na svu sreću, nitko nije obraćao pažnju na to, jer su svi u gradu bili

previše zaokupljeni traženjem zaklona pred podivljanim životinjama.

Bishop zlovoljno opsova. Sada, kad im se pružila divna prilika da pretraže Sundayjev ured, mladić je onesviješten ležao na podu. Kakve li nesreće! Zlovoljno pomisli kako ovih dana uistinu nema mnogo sreće.

Ipak nije mogao mladog i neiskusnog Arizonca ostaviti samoga na milost i nemilost razjarenih građana. Stoga odlučio da ga negdje skloni, jer vući ga za sobom zaista nije mogao. To bi bilo previše.

Čim se vlak zaustavio, iskočio je na strani gdje ga ljudi koji su trčali za kompozicijom nisu mogli vidjeti, i izvukavši iz vlaka onesviještena mladića krenuo je vukući ga za sobom duž kompozicije.

Ubrzo, kako se i nadao, naišao je na otvorena vrata jednog od vagona i ugurao Ballingera unutra.

Pretpostavljao je da nitko neće ni pomisliti da su ljudi koji su sve ovo učinili toliko drski da se sklone u samome vlaku.

— Više zaista ne mogu za tebe učiniti — promrmlja Bishop.

Požurio je prema Sundayjevom staji. Risu i njegovim ljudima nije bilo nigdje ni traga ni glasa. Čim se vlak počeo zaustavljati, iskočili su i tko zna gdje su već sada.

Dok je on, Bishop, potratio dragocjeno vrijeme spašavajući nesretnog mladića, Meksikanci su već vjerojatno pretražili pola grada i tko zna jesu li pronašli novac.

U gradu je vladao uistinu pravi pakao. Ljudi su trčali pred bijesnim životinjama, uskovitlana prašina onemoguća-

vala je da se išta vidi, krhotine su ležale na tlu i frcale svuda naokolo dok je zaglušujuća buka pojačavala paniku.

Žureći prema staji, Bishop se morao nekoliko puta skloniti pred govedima. Putem ga je obuzeo neugodan osjećaj da stiže prekasno.

Ušavši u staju, shvatio je da ima pravo.

Sudeći po tome da u staji nije bilo više ni jednog jedinog konja, čak ni njegova, Bishop je znao da su Meksikanci već sve pretražili i povelili sa sobom konje. Želudac mu se grčio od bijesa.

Risa je, znači, odlučio da ga se riješi. To je bio prilično siguran dokaz da je pronašao novac i da mu ničija pomoć više nije potrebna, pa tako, naravno, nije namjeravao ništa dijeliti.

Bishop pride prednjim vratima. Skupina ljudi ispitivala je zbunjenog konjušara.

— Što se dogodilo, Harvey? — upita netko. — Vidio sam neke Meksikance kako trče u staju i ubrzo potom hitaju iz nje...

— Tko su bili ti ljudi? — uplete se netko drugi. — I ja sam vidio, ali ti prokletnici...

— Čekajte ljudi! Polako! — još se tresući od uzbuđenja poviče čovjek iz staje. — Vada Conant sklonila se pred podivljanim govedima ovdje u staji. Molio sam je da zatvori vrata dok sam se ja pobrinuo o uznemirenim konjima, ali uto su već dojurili Risovi ljudi. Pretražili su staju i gazdin ured i odjurivši povelili sa sobom i Vadu. Djevojka se opirala ali uzalud.

— Mo...lim? — zaprepasti se netko. — Nije moguće! Zna li to šerif?

— Djevojka je podigla toliku dreku da je Conant, koji se zatekao u blizini, začuvši je kako više odmah dotrčao, ali tek što je ušao, jedan ga je od razbojnika udario revolverskom drškom po glavi. Mene su natjerali u kut i revolverskom cijevi pod nosom zaprijetili da će me ubiti pokušam li bilo što poduzeti. Njihov je vođa ubrzo izašao iz ureda i psujući izdao neka naređenja, ali nisam razumio što je rekak. Govorio je španjolski. Vidio sam, na žalost, vrlo dobro što su učinili: izveli su sve konje iz boksova i nestali povevši sa sobom Conanta i njegovu kćerku.

— Otelu su šerifa i Vadu! — poviče netko. — Moram odmah sastaviti potjeru i krenuti za njima!

— Naravno! — javi se netko drugi. — Gdje su šerifovi pomoćnici? Gdje je uopće Sunday?

— Koliko je meni poznato, šerifovi su ljudi pošli u potjeru za razbojnicima već onda kada su ovi uspjeli izaći iz saluna »Casa Colorado« — reče čovjek iz staje. — Čini se, međutim, da ih nisu stigli — doda zlovoljno. — Sunday se odvezao na svoj ranč. Kad se vrati, vjerujem da će biti vrlo ljut... Zao mi je, ali sve ovo uistinu nije moja krivnja. Učinio sam što sam mogao.

— Evo ga, dolazi — javi netko.

U prostoriji iza staje koja je Sundayju služila kao ured a ujedno je bila i veterinarska ordinacija, razbojnici su sve prevrnuli da pronađu novac, ali uzalud. Zaključivši da ne mora tražiti, Bishop pride prozoru da

bi čuo što ljudi vani razgovaraju.

Ljudi koji su se zatekli pred stajom brzo skočiše u stranu da propuste Sundayjeva kola koja su vukla dva brza konja.

Sunday je stajao i strogo promatrao skupinu ljudi oko sebe.

— Tko je pustio moja goveda? — upita ljutito Sunday. — Što se to događa iza mojih leđa? Tate! Gdje je Tate?

Bilo je gotovo smiješno vidjeti kako okorjeli revolveraš stupa pred sićušna starca i snuždeno stoji očekujući prijekor. Tate je ostao u gradu, dok su ostali krenuli za razbojnicima.

— Risovi razbojnici dojurili su na stanicu u teretnom vlaku, stoka je razdraženo jurnula u stampedo i izbio je metež — rekao je revolveraš glasom koji je odavao opravdovanje, ali i neki čudan tvrdoglavi ponos. — Nitko nije mogao takvo što predvidjeti. Da ste čuli buku kojom su dojurili... Nije nam preostalo drugo nego da se spašavamo kako je tko stigao. Razbojnici su, iskoristivši metež, pretražili vaš ured, a potom iz staje povelu sve konje i... šerifa Conanta i njegovu kćerku — doda malo tiše, znajući kakvu će reakciju izazvati sve to što je upravo rekao.

Sunday je nepomično stajao. Samo su njegove stisnute usne odavale uzbuđenje koje je u njemu kipjelo i prijetilo da svakog trenutka izbije, ali dvostruki život koji je vodio naučio ga je s vremenom da savršeno vlada osjećajima i ne pokazuje što misli.

— Podite za njima! Sastavite potjeru! — zapovijedi koliko je mogao mirnije.

— Kako? — oklijevajući će Tate. — Naše konje raznijeli su bikovi rogovima, a konje iz staja povelili su Risovi razbojnici. Jedini konji u gradu su ovi vaši, upregnuti u kola. Do đavola, što je ovo? — začudi se Tate ugledavši ljude sa željeznice kako idu ulicom, psuju i viču vodeći sa sobom nekog čovjeka okrvavljene glave.

Ballinger je snuždeno hodaćući cestom razmišljao o tome kako u posljednje vrijeme uistinu nema sreće.

— Ovaj ovdje napao je moj vlak! — vikao je strojovođa. — On i neki visoki momak odjednom su se stvorili u kabini, zaprijetivši mi revolverom, natjerali vlak da juri takvom brzinom da se zamalo raspao! Imate li ovdje šerifa? Gdje je zatvor? Nitko neće napasti moj vlak, zamalo ga uništiti i ostati nekažnjen. Nitko! — bjesnio je željezničar.

Do vraga! Nije li to Ballinger? — reče Tate obrativši se Sundayju. — Čini mi se da jest. Naravno, to je on — zaključio kad je skupina već prišla bliže. — Da li da pucam u njega?

IV

Izvadivši revolver Bishop napusti Sundayjev ured i kroz staju izađe na ulicu. Putem je srušio dvojicu koja su ga htjeli spriječiti da izađe. Skočio je na Sundayjeva kola jer je samo njima mogao napustiti grad osim, naravno, pješice.

Sunday je ostao zatečen. Bishop je to vrlo brzo i nenadano izveo da nitko nije uspio išta poduzeti da ga spriječi u njegovu naumu.

Odgurnuo je čovječuljka i ovaj je pao na sjedalo, pokušavši se brzo uspraviti i nešto poduzeti, ali ga je čvrsta Bishopova ruka spriječila da se uopće pomakne.

Budući da se Sunday i dalje koprcalo i stvarao mu teškoće, Bishop ga priklješti čizmom na pod kako bi oslobodio ruku, te dohvati uzde i potjera konje.

Konji pojuriše tako da su ljudi oko kola jedva uspjeli odskočiti u stranu. Uočivši opasnost, Bishop zapuca prema Tateu koji je upravo ciljao u njega. Ovaj skoči iza vozača lokomotive misleći da će se tako zaštititi i moći opaliti, ali vozač se brzo odmaknuo, nimalo polaskan činjenicom da ga revolveraš očito smatra živim zidom, i odgurnuvši ga od sebe spriječio ga da puca.

Dok su ljudi shvatili da sada netko otima još i veterinara Sundayja i dok su potegnuli revolvere i zapucali, kola su već bila na sigurnoj udaljenosti.

Trinidad je, bez sumnje, za razbojнике iz Meksika bio predaleko na sjeveru i stoga je Bishop pretpostavljao da će Risa i njegovi ljudi pronaći neko sigurno utočište s ove strane granice prema Novom Meksiku.

Odmaknuvši od grada, Bishop makne nogu sa Sundayjevih leđa. Konji su jurili kao strijele i Bishop se morao poprilično truditi da bi održao ravnotežu.

Čim je Sunday shvatio da je slobodan, potegao je iz džepa »derringer« i teškom mukom ustavši uperio ga u svoga otmičara, ali Bishop je brzo reagirao i izbio veterinaru oružje iz

ruke prije nego što se ovaj uopće snašao. Uhvatio ga za ovratnik kaputa i prodrmao.

— Uzmite uzde u ruke i da se niste više pomaknuli! — poviče Bishop. — Vozite prema Risovu skloništu! Brzo!

— Ne znam gdje je — promuća Sunday.

— Lažete! To pričajte nekom drugom — procijedi Bishop. — Sundry, upozoravam vas, ne šaljite se sa mnom. Mojem je strpljenju kraj. Već dugo vremena surađujete s njime. Preuzimate od njega ukradena goveda i konje, ugovarate pljačke i tko zna što još. Mislite da nisam prozreo vašu prljavu igru, Sunday? Dosta je bilo! Vozite!

Sunday je šutke preuzeo uzde, ali to još nije značilo da se predao. Bio je previše prepreden i zao da bi se samo tako predao. Radije će umrijeti nego propustiti makar i posljednju priliku da pokuša pronaći izlaz.

Stoga, kad se Bishop okrenuo da pogleda prati li ih netko, Sundry se sagnuo, dohvatio svoju veterinarsku torbu i zamahnuo njome prema Bishopu.

Sve se zbilo tako brzo da se Bishop, koji je Sundayjev naum opazio tek krajičkom oka, sagnuo u posljednji trenutak. Veterinarska torba odletjela je preko Bishopove glave i zaustavila se negdje u žbunju.

— Još jedna takva šala, prijatelju, i sumnjam da ćete ikad više bilo što moći poduzeti... — procijedi Bishop. — Ako me smjesta ne od odvezete do Risova skloništa, uvjeravam vas da nećete doživjeti iduće jutro. Ne volim ubijati, ali ubiti vas, bilo bi isto kao da svijet oslobađam zmiје otrovnice.

* * *

U svitanje Sunday zaustavi kola. Sat prije je skrenuo s glavnog puta i usmjerio konje sporrednom cestom uzduž koje su posvuda rasle patuljaste smreke i klekovo žbunje.

Blijed i utučen nije se micao sa sjedala, dok se Bishop oprezno osvrtao oko sebe.

— Stara napuštena utvrda... oko kilometar i pol odavde — prozbori Sunday umorno, izgubivši i posljednju nadu da će se izvući iz svega.

— Govorite li o Risovu skrovištu?

— Da. Ovdje drže neko vrijeme ukradenu stoku i konje prije nego što ih prodaju. Utvrda je trošna, ali nešto su popravili i tako služi svrsi.

— Prokleta varalico — promrmlja Bishop. — Suradivali ste s njime, otkupljivali od njega ukradenu stoku i konje, organizirali pljačke i sve vam to nije bilo dovoljno. Sada ste ga još htjeli prevariti, samo da biste sav Ballingerov novac zadržali za sebe. Ali ovaj put ste se grdno prevarili! Onaj tko prevari Ricarda de Risu ne prolazi nekažnjen, osim ponekad... ja, ali to je nešto drugo, a i ja to sebi mogu dopustiti samo zato što ga je dovoljno dobro poznam da mogu procijeniti što se može a što ne. Budala ste, Sundayju!

Govoreći, ponovo pomisli kako će jednoga dana sukob s Risom biti ipak neizbježan, a toga će dana vjerojatno poginuti obojica. Previše su im snage i mogućnosti izjednačene a da bi ijedan mogao preživjeti. Ljuti protivnici i zapravo neprijatelji ipak su na neki čudan način bi-

li povezani. Bilo je trenutaka kada su jedan drugome i pomogli, ali ubrzo bi potom ratna sjekira opet bila iskopana.

Susrevši Sundayjev pogled, Bishop u očima toga inače toliko suzdržana i hladna čovjekuljka opazi neopisiv strah.

— Pustite me da odem — zavapi Sunday. — Ako me uhvate sada kada sam ih... Ubit će me.

Bishop nikada nije bio zao i uvijek je imao razumijevanja za ljude oko sebe, ali prema ovom čovjeku uistinu nije mogao osjećati ni trunka samilosti. Takvi je ljudi jednostavno ne zaslužuju.

— Vozite! — zapovjedi stoga odrešito.

Sunday zatvori oči i odmahne glavom. Bishop dohvati uzde i potjera kknje.

Mislio je samo o susretu s Risom. Tko zna kako će se sve odvijati.

Ma koliko da je razmišljao, bio je svjestan da ne može ništa predvidjeti i da je svaka prognoza uzaludna.

— Evo je — javi se Sunday kad su pred sobom ugledali visoke zidine ruševne odavno napuštene utvrde.

— Moram priznati da se doima zastrašujuće — nasmiješi se Bishop.

Zaustavio je kola.

— Silazite! — zapovjedi pogledavši Sundayja.

Trenutak prije pricinilo mu se da se kod ulaza u utvrdnu nešto pomaknulo i ubrzo hitac propara tišinu što se nadvla nad tajanstvenim zdanjem.

Bishop ne uzvratil pucanj, jer bi iz ove udaljenosti uzalud trošio metke.

Sunday je prebrodio prvi strah i brzo sišao s kola. Puška se ponovo oglasila i metak se zario u sjedalo. Konji uznemireno zarzaše.

Revolveraš je očito uživao šaleći se s pridošlicama i dajući im na znanje da ih može pogoditi ako mu se to svidi, ili samo uplašiti.

— Ricardo, recite tom vašem šaljivcu da prestane! — poviče Bishop.

— Zašto? — začuje se iz utvrde.

— Mogao bi pogoditi Sundayja!

— I što onda?

— Znam da niste pronašli novac, jer inače ne biste povelil sa sobom šerifa Conanta i njegovu kćerku. U svakom slučaju ne Conanta... Znači da je Sunday još jedini koji nam može otkriti gdje skriva novac. Nije li tako? — doda Bishop.

Pucnjava iz utvrde više se nije čula. Risa se očito složio s Bishopovim mišljenjem.

S obližnjih obronaka oglesiše se kojotil. Sunce što se polagano pomaljalo na istoku obasjavalo je obližnje planine. Dan će zacijelo ponovo biti vruć i sparan, a dalje na jugu bit će gotovo neizdrživo. Možda se i stoga Risa ovdje uvijek sklanja prije nego što kreće na jug.

U trenutku Bishop pomisli da se razbojnik možda ipak domogao novca i sklonio ovdje samo da se odmore, a Conanta i Vadu poveo je kao taoce. Ipak se nadao da nije tako.

— Dodite unutra! — javi se Risa. — Povodite sa sobom i vašeg malog prijatelja!

— Ni govora! Vi izadite i ovdje ćemo porazgovarati — odgovori Bishop ne želeći riskirati

da unutra upadne u klopku. — Možda me se plašite ili ste postali toliko nesigurnim da vam treba zalede kako biste se usudili sa mnom razgovarati? — upita nadajući se da će ga taj izazov namamiti da izađe.

Svatko je tašt kad je riječ o hrabrosti, a osobito Risa, nadao se Bishop.

Risa se ubrzo pojavio na izlazu. Iza njega su stajala petorica njegovih ljudi otkočenih pušaka, spremni da zapucaju bude li potrebno.

— Zanimljivo — promrmlja Bishop i odmaknuvši se od kola podigne ruke iznad svojih revolvera.

Time je želio pokazati da je i on spreman na borbu, a ujedno je to bio i opominjući pozdrav neprijatelju.

Risa ponosno krene u susret Bishopu. Sombrero je nabio na čelo da se što bolje zaštititi od sve jačeg sunca, a ruke je držao iznad revolvera. Na jednom od prstiju blistao je velik dijamant. Već se nekoliko puta Risa obogatio, ali uvijek bi ponovo spiskao cijeli imetak.

— Zapovjedite svojim ljudima da zastanu! — javi se Bishop. — Valjda ne trebate pet pušaka za osiguranje da biste govorili sa mnom? — zajedljivo upita vidjevši da Risa oklijeva. — Sjećam se dana kada ste bili mnogo samouvjereniji. Nije li tako, Ricardo? — upita dok mu prezirni smiješak zaigra oko usana.

Risa, pogođen, opaskom, zapovjedi svojim ljudima da stanu i sam pride Bishopu.

— Drago mi je što vas ponovo vidim, Rogue — nasmiješi se razbojnik. — Već sam se upla-

šio da su vas u Trinidadu snašle neke neugodnosti. Kako to da ste stigli tako kasno?

— Neki prokleti razbojenik ukrao mi je konja — reče mirno Bishop, dobro znajući da ga je Risa poveo sa sobom.

— Kakve li sreće da ste pronašli drugo prijevozno sredstvo, i to još zajedno s njegovim vlasnikom — doda ošinuvši Sundayja ledenim prijetećim pogledom.

Sunday spusti pogled, svjestan da osveta koja ga čeka nije nimalo ugodna, ali na to je trebao prije misliti.

— Da, uistinu me pratila smola. Vi ste, naime, odveli moga konja, očito misleći kako ću pješice krenuti za vama — zlovoljno će Bishop.

— Ispričavam se zbog toga — nasmiješi se Risa. — Žao mi je što sam vas doveo u tako neugodnu situaciju.

Naravno da mu ni zbog čega nije bilo žao. Bio je to samo način na koji su dva ljuta neprijatelja uvijek razgovarala: zajedljivo, opak a ipak duhovit, iako sarkastičan.

— Što je s Ballingerom?

— Imao je smolu — odgovori Bishop. — Sjedi u Trinidadu u zatvoru.

— Kakve li štete! Ljubazan mladić — nastavi zadirkivajući Risa. — Ali oprostite, zaboravih svoju dužnost domaćina. Vjerojatno ste žedni. Mogu li vam ponuditi kavu ili čašicu vaše omiljene tekile, Bishope?

— Naravno!

— Izvolite unutra. Ovdje je prevruće i...

— Ne — prekine ga Bishop. — Recite nekome da iznese piće.

Risa oprezno pogleda svoje ljude a potom Bishopa. Svjestan je da bi na samo kratku zapovijed njegovi ljudi ubili Bishopa, ali isto tako zna da bi to ujedno bio i njegov kraj, jer prije nego što bi bio pogođen, Bishop bi pucao u njega i, naravno, pogodio ga.

— Znači da ne želite ni kavu ni tekilu — mirno će Risa. — Ne želite očito ni vodu ni hranu za konje. Zašto ste došli, Bishopo?

— Kako bismo obavili posao, bolje rečeno trgovinu.

— Slažem se — ponovo se nasmije Risa. — Nudim vam vašeg konja u zamjenu za Sundayja. Morao bih s njime malo porazgovarati.

— Ni govora — odlučno će Bishop.

Znači, Risa ipak nije našao novac do kojeg mu je toliko stalo.

Budući da mu je stalo do Sundayja, znači da je u Trinidadu uzalud pretražio veterinarov ured.

Risa nikada nije znao prikriti svoje namjere i Bishop ga je uvijek uspijevao prozreti.

— Niste se domogli novca kao uostalom ni ja — reče Bishop. — Sunday jedini zna gdje je novac. Ako me želite onemogućiti da i ja dobijem svoj dio u cijeloj toj prljavoj igri, napominjem da samo jednim metkom u Sundayjevu glavu mogu spriječiti da itko išta dobije. Jesam li dovoljno jasan?

— Jeste. Dakle, što predlažete?

— Kao prvo htio bih vidjeti vaše taoce, osobito Vadu Conant. Tek kad vidim da je djevojka dobro, možemo dalje razgovarati!

— Kunem vas se da...

— Samo nemojte uzalud trošiti velike riječi, Risa. Dovoljno se poznajemo — prekine ga Bishop odmahnuvši rukom.

Risa se zlovoljno okrene i nešto na španjolskome zapovjedi jednom od ljudi.

Meksikanac uđe u utvrdu i ubrzo se vrati vodeći sa sobom šerifa i njegovu kćerku.

Risa ponovo nešto reče na španjolskome i jedan od ljudi dovede Conanta bliže, dok je djevojka ostala po strani okružena namrgođenim bradatim razbojnicima.

Mršav, blijed, sa zavojem na glavi, šerif priđe zlovoljno mrmļajajući.

— Neka vas vrag odnese! — procijedi očajničkim bespomoćnim bljesom odmjerivši Sundayja. — Vidite li što ste mi učinili? Vidite što ste učinili mojoj kćeri! Upleo sam se u vašu prljavu igru, pristao raditi za vas, ali uijek sam vas opominjao da moju obitelj ne uplićete u vaše intrige i zlodjela. Rekao sam vam da Vadu ostavite na miru! Jesam li vam rekao? — poviče gubeći samokontrolu. — Moja je žena prikovana za postelju — doda teško uzdahnuvši i okrene se prema Bishopu. — Bio sam primoran raditi što mi je zapovijedao kako bi mi ženu i kćerku ostavio na moru, a eto sada...

— Naravno — prekine ga Bishop, ne baš uvjeren da čovjek, kako bi zaštitio svoje bližnje, mora postati varalica i zlikovac.

Sada, međutim, nije bio trenutak za raspravljanje o tome.

— Držite jezik za zubima — osorno će Sunday. — Jeste li poludjeli? Što to pričate?

— Kad dva nitkova raspravljaju, čovjek može štošta zanimljiva čuti — nasmiješi se Risa i namigne Bishopu. — Samo vi dalje pričajte, Conante! Rado bismo čuli sve što nam imate reći.

— Ucjenjivao me! — poviče šerif upreviši prst u veterinara.

— Još kao mladić skrenuo sam jednom u Montani s pravog puta i neko vrijeme jahao s grupom razbojnika. Čuo je za to i dlučio me ucjenivati da bi me pridobio za svoje prijavne poslove. Ne želim se ispričavati, ali žena mi je bolesna, a Vada...

— To smo već čuli — opomene ga Bishop. — Znači da vas je potkupio i s vremena na vrijeme činili ste mu manje ili veće ustupke koji se nisu baš najbolje podudarali s vašim dužnostima i pravima šerifa. Je li tako?

Bishop pomisli da taj bijednik ionako nije jedini koji je iz bilo kojeg razloga zloupotrijebio svoj položaj, ali to ne znači da su stoga njegovi postupci opravdani.

— Isprva su to uistinu bile samo sitnice — nastav šerif. — S vremenom, ustupci su se mogli sve teže opravdati pred vlastitom savješću i vidio sam da padam sve dublje. Sam je izabrao moje pomagače, ja sam im samo prenosio njegove zapovijedi. Mene ionako nitko nije slušao. Postao sam Sundayjeva lutka s kojom je radio što je htio. Sada mi je dosta! Ne želim više ni čuti za tog nitkova. Nikada! Upropastio me, oduzeo mi čast i poštenje — zajeca Conant.

— Vrlo zgodno da ste to odlučili baš sada, kad nam je potrebna vaša sitna usluga — na-

smiješi se Risa. — Vjerujem da znate mnogo toga o našem dragom prijatelju Sundayju? — dodaje lukavo se smiješeći.

— Previše!

— To mi se sviđa. Znači, dakle, sada biste ga mogli uništiti raskrinkavši ga pred javnosti i svim građanima u Trinidadu...

— Ako ga raskrinkam pred javnosti, moram reći i svu istinu o sebi — očajno će Conant.

— Naravno — potvrdi Risa.

— Ljudi u gradu već se ionako tuže. Previše je pljački i zlodjela počinjeno u posljednje vrijeme, čiji krivci nikad nisu pronađeni. Neki već pričaju da sam ja možda za sve to kriv...

— Nije li možda tako? — nasmije se Risa.

— Naravno da jest, ali to sam samo vama priznao. Kada bih u Trinidadu sve to ispričao... — dodaje tresući glavom i pokazujući time da je slabić — ne bih to mogao preživjeti.

— To je uistinu šteta, jer u tom slučaju nećemo pustiti vašu kćerku... — polagano će Risa.

Bishop se namršti. Risa je, znači, ipak namjeravao provesti svoj prvobitni plan koji su on i Ballinger odbili. Sve mu se to manje svidjelo.

— Povest ću je sa sobom u Meksiko — nastavi Risa. — Kada je se zasitim, prodat ću je. Bishop pomisli da razbojnik želi samo zastrašiti šerifa. Ali što ako sve to što govori zaista i misli?

U svakom slučaju Conant se nije usudio ni pomisliti da razbojnik možda samo iskušava njegove živce. Stisnuo je pesnice i bljed u licu očajno kimnuo.

– U redu, učinit ću sve što kažete – reče jedva govoreći od uzbuđenja.

Risa je ionako bio uvjeren da će šerif pristati.

– Dakle, Sunday, čuli ste šerifa – reče obrativši se veterinaru. – Koliko ste voljni platiti kako ne bih primorao šerifa da ispriča svoju zanimljivu priču građanima Trinidada? Možda četrdeset tisuća dolara?

Sunday se nadao takvoj ponudi te odmah kimne.

– A što mi drugo preostaje? U redu, Risa, napisat ću vam ček i...

– Ni govora – prekine ga odmah razbojnik.

Znači, i u trenutku kad je njegov život bio posrijedi, Sunday je bio spreman varati.

– Platit ćete mi gotovinom ili nikako! Jasno?

– Ali položio sam novac u banku...

– Ne lažite! Niste ludi da ga položite u banku i navučete sumnju na sebe. Zar zaista mislite da sam toliko glup da bih vam povjerovao? Nepopravljivi ste, Sunday! Mojem je strpljenju kraj! Posljednji vas put opominjem!

– U redu...u redu...dobit ćete novac – zajeca čovječuljak.

Onako snužden i očajan doimao se još manjim i jadnijim. Kad bi ga čovjek vidio, ništa ne znajući o njemu, još bi se sažalio nad tim jadnim sićušnim čovjekom.

– Naravno da ću ga dobiti – nasmiješi se razbojnik. – Conante, vi ćete se odvesti s njime u grad po novac. Pustit ću vašu kćerku tek pošto dobijem četrdeset tisuća dolara. Jasno?

– Ako se nešto dogodi u međuvremenu? – uplašeno će šerif.

– Nê tiče me se! Ako mi ne donesete novac, to gore po vas. Ne ispuštajte ga iz vida kad stignete u Trinidad i pobrinite se da vam uistinu preda novac. To je sve što vam mogu reći.

– Moram li novac donijeti ovamo? – raspita se uplašeno Conant.

– Ne, to bi bilo previše riskantno – Risa će odmahnuvši glavom. – Čim vam preda novac i krenete natrag, kako smo se dogovorili, ovaj bi gađ skupio sve svoje ljude i poslao ih za vama.

– Toga se i ja plašim – još zabrinutije izusti šerif. – Ubili bi me i oduzeli mi novac. Što da radim?

– U grad ćete se odvesti Sundayjevim kolima – odlučno će Risa. – Pratit ćemo vas duži dio puta i ako vas itko pokuša napasti, naučit ćemo ga pameti. Kad stignete u grad, čekajte do zalaska sunca, a onda krenite iz grada prema sjeveru. Nabavite odmorne i brze konje.

– Naravno. Požurit ću koliko mogu – kimnuvši će šerif.

– Vozite samo prema sjeveru i ne skrećite s glavnog puta. Bit ćemo tamo i štitit ćemo vas. Nećete nas vidjeti, ali ne plašite se, bit ćemo tamo jer imamo srediti neke račune sa Sundayjevim ljudima, odnosno vašim pomoćnicima – dodâ zajedljivo.

– I što dalje?

– Vozite prema napuštenoj šljunčari. Zna li gdje je to?

– Znam.

– Tamo nas pričekajte. Pobrinite se da donesete novac, jer inače se možete zauvijek

oprostiti s vašom kćerkom. Sada možete krenuti!

— Samo trenutak — uplete se odjednom Bishop. — Sve je to vrlo lijepo i zanimljivo — reče ogorčeno, zlovoljan zbog opasnosti u kojoj se zatekla nevina djevojka. — Ipak, prije nego što vam predam mojeg dragog prijatelja Sundayja, htio bih znati što ja dobivam u cijeloj toj vašoj igri?

Ruke je ponovo oprezno spustio iznad revolvera i nije bilo potrebno da Risa pogada zašto se tako postavio.

— Vašeg predivnoga konja, prijatelju — nasmiješi se Risa i sam znajući da Bishop neće biti zadovoljan ponudom.

— To nije dovoljno. Ne mislite valjda da ću pristati na to? Moj je udio veći od prekrasnoga konja koji je, k tome moj vlastiti. Dakle?

— Rogue, nećete se valjda cjenkati sa mnom pred mojim ljudima? Shvaćate li da samo jedan moj mig može značiti vaš kraj? Sve su prednosti na mojoj strani.

— Ne baš sve — nasmiješi se Bishop lagano pomaknuvši ruke nad revolverima.

Tom Conant zadrži dah, svjestan što bi za njega i njegovu kćerku značio dvoboj dvojice revolveraša.

— Znam što ćemo učiniti! — javi se Risa.

— Da čujem — hladno će Bishop.

— Goveda! Ballingerovo stado! Nudim vam Ballingerovo stado, jer ste moj stari dragi prijatelj i...

— Bez uljepšavanja, Ricardo!
— prekine ga Bishop.

— Sunday vjerojatno ima kod sebe kupoprodajni ugovor. Prepisat će odmah stado na vas i time je sve riješeno!

Na Sundayjev očajnički pokušaj suprotstavljanja Risa samo odmahne rukom.

— Star huljo, šutite! Možete biti sretni što ste još uopće živi poslije svega — procijedi prezirno ga odmjerivši. — Smjesta pronađite olovku i prepisite stado na mojeg prijatelja ili...

— U redu — očajno će Sunday, izvadi papir i počeo pisati.

Malo kasnije Risa pred Bishopu ugovor.

— Jeste li sada zadovoljni?

— Nisam, hoću još svoga konja.

— Žao mi je da vam ga za sada moram uskratiti — mirno će Risa. — Ali vjerujem da je ta životinja jedino čime vas za sada još držim u šaci. Moram, znate, biti siguran da vam ne bi pale na pamet neke gluposti!

— Ali potreban mi je konj! — uporno će Bishop. — Moram se vratiti u Trinidad! Ne mogu se vratiti pješice, a vratiti se svakako moram!

— Zašto?

— Ballinger je u zatvoru, kao što sam vam već rekao. I ja sam kriv što je tamo dospio i stoga bih ga želio osloboditi. Je li to dovoljan razlog?

— Jeste — mirno će razbojnik.

Čak i njemu nije bio stran osjećaj da čovjek koji drži do sebe ne smije i ne može ostaviti druga u nevolji.

— Unajmit ću vam dobra konja, ali želim čuti vaše obećanje da Conanta, dok bude na putu ovamo noseći sa sobom novac, nećete u tome pokušati spriječiti. Ne slažemo se, Rogue, u

mного čemu, ali oduvijek ste bili čovjek od riječi.

— Dobro, obećavam — namrštivši se reče Bishop. — Ali dajte mi sada već jednom toga konja.

— U redu, ali hoćete li se zaista vratiti u Trinidad? To je samoubojstvo! Ne mogu jednostavno vjerovati...

— Zapovjedite da mi se dovede konj i ne trošite riječi — hladno će Bishop. — Osim toga, obećali ste mi pomoć!

— Naravno, koliko je u mojoj mogućnosti — uz smiješak dodade Risa. — Dakle, ako se uistinu namjeravate izložiti tolikoj opasnosti...

V

Nitko se nije obazirao na umorna, napola spavajućeg jahča koji je prije zalaska sunca ujahao u grad odjeven u pode-ran stari pončo sa slamnatim sombrerom na glavi. Neki siromašni Meksikanac došao je ovamo očito potrošiti uz karte nešto malo zaradana novca.

Jahao je mršava konja. Sedlo bijaše već nekoliko puta popravljan, a umjesto uzda držao je u rukama izlizano prljavo užo.

Zaustavivši se pred stajom sjahao je i počeo proučavati ploču s cjenikom usluga. Izvukao je ispod ponča nekoliko novčića i izbrojivši ih zamišljeno stresao glavom.

Tko bi mogao na prvi pogled i pomisliti da je Meksikanac, zaposlen brojanjem novčića, u međuvremenu promatrao što se oko njega događa.

Stigavši u grad, šerif Conant i Sunday osvježiše se u salunu

»Silver Spur« i upravo su izlazili iz njega.

Sunday se sagnuo da pregleda kopito konja svezana pred salunom i reče nešto šerifu.

Ovaj, očito nesvjesno, naučen oduvijek slušati Sundayjeve naloge, vrati se u salun, iako ga je Risa upozorio da ni pod kojim uvjetom ne smije Sundayja ni trenutka ispustiti iz vida.

Tek što je šerif nestao u salunu, iza ugla saluna pojavi se jedan od šerifovih pomoćnika. Očito mu je Sunday u salunu neopaženo dao neki znak. Dok mu je Sunday nešto brzo i uzrujano govorio, čovjek ga je zaprepašteno gledao kao da ne vjeruje vlastitim ušima, potom kimnuo i ponovo nestao iza ugla baš u pravi trenutak, jer je iz saluna već izlazio šerif vodeći za sobom vlasnika konja po kojeg ga je Sunday poslao.

Conant se uplašeno osvrtao oko sebe. Shvatio je da je nasjeo na Sundayjev trik. Ali vidjevši Sundayja kako i dalje nagnut nad konjsko kopito nešto mrmlija, olakšano odmahne.

Vlasnik konja, šerifov pomoćnik, začuđeno je gledao u Sundayja. Nije razumio zašto ga je ovaj pozvao i saslušao je prodi-ku o konjskom kopitu, koje možda nije bilo baš savršeno, ali svakako ne tako loše.

Čovjek je morao obećati da će se pobrinuti o konju. Zatim šerif Conant i Sunday odoše do staje.

Conant se i dalje uplašeno osvrtao, plašeći se da je Sunday možda ipak nešto poduzeo.

Kad su ušli u ured iza staje, Conant s olakšanjem obriše znojno čelo.

— Dajte taj novac! — zapovijedi, pokušavajući prikriti silan strah.

* * *

Konačno se Meksikanac, čini se, ipak odlučio da konja smjesti u staju, jer je četvrt pokazao konjušaru. Ovaj pak odmahnu rukom želeći mu pokazati da ga njegova životinja uopće ne zanima.

Upravo je u Sundayjev dvopreg uprezao odmorene konje i nije imao vremena za takva jadnika.

Meksikanac uvrijeđeno uzjaha i nešto mrmljajući izjaše iz staje.

Malo kasnije, kada su već sve svjetiljke u gradu bile zapaljene, jahao je ponovo mimo staje upravo u trenutku kada su iznutra izjurila Sundayjeva kola i gotovo ga srušila. Zastao je ozlovoljen i mrmljajući odjahao prema šerifovu uredu.

— Mogao bih se okladiti da se ide onamo žaliti — nasmije se jedan od besposličara koji su sve to promatrali. — Kad bi znao da je sâm šerif vozio kola koja ga umalo nisu srušila s konja, ne bi se ni pokušavao žaliti!

U šerifovu uredu jedan od pomoćnika s nogama na pisaćem stolu ljutio se što zatvorenik udara limenom posudom o rešetke ćelije.

— Što je to? — upita Meksikanac ušavši.

— Ne tiče te se — još se jače razljutivši odbrusi šerifov pomoćnik. Ako tražiš šerifa, moram te razočarati. Upravo je otišao i sumnjam da će se uskoro vratiti. Nestani, smrdiš!

— Ali ja... ja...

— Ne gnjavi!

— U redu, neću — mirno će čovjek u ponču i sasvim nenadano svom snagom udari zatečenog šerifovog pomoćnika pešnicom u glavu.

Odbačen sa stolice, šerifov pomoćnik ostade nepomično ležati.

Buka iz ćelije utihnu.

* * *

Banjo Ballinger je čuo kako šerifov pomoćnik nešto ljutito govori i potom je uslijedio neki lom. Pokušavao je vidjeti što se dogodilo ali uzalud.

Netko je ušao u hodnik koji je vodio iz prednje prostorije i prišao ćeliji u kojoj je naslonjen o šipke stajao začuđeni Ballinger.

— Izlazite! — zapovjedi čovjek u ponču otvorivši vrata ćelije.

— Vi niste šerifov pomoćnik! — začudi se Ballinger.

— Konačno imate jednom pravo!

— Je li moguće? — upita mladić prepoznavši glas. — Jeste li to vi, Bishope?

— Tiše! Želite li da cijeli grad čuje da sam ovdje? Izlazite! Pred salunom ćete naći konja. Vlasnik je, nadam se, i dalje unutra, pa vam ga neće biti teško uzeti — doda smiješeći se — Žuri mi se da se što prije riješim ovoga smrdljivog ponča.

— Gdje je Vada? Što joj se dogodilo? — zabrinuto će mladić.

— Čekajte, sve ćete saznati. Smirite se. Prvo da izađemo odavde, a onda ću vam sve ispričati.

— Ali... — usprotivi se mladić.

— Ne dosadujte, Ballingere! Naprijed! Pobrinite se da cijeli grad ne opazi da kradete konja.

— Što se dogodilo sinoć? — raspitivao se mladić, dok su im posljednje kuće Trinidada već bile za leđima.

Bishop se u međuvremenu riješio starog ponča i ponovo se osjećao ugodnije u svojoj odjeći.

— Šerif Conant je malo prije nas napustio grad vozeći se u Sundayjevu dvopregu. Prenosi don Richardu de Risi četrdeset tisuća dolara kao otkupninu za Vadu. Jeste li me razumjeli? Vidio sam, dok je prolazio kraj mene, da šerif u kolima vozi Sundayjevu staru limenu kutiju u kojoj je zlikovac običavao držati recepte. Pokvarenjak! Držao je novac na izloženu mjestu! Naravno, tko bi pomislio da se novac nalazi usred prostorijske u staroj nezaključanoj kutiji!

— Očito mislite samo na novac? — ozlojeđeno će Ballinger.

— Ne, ali mi nije mrzak — nasmiješi se Bishop. — Dakle, vaša djevojka je sada talac i Conant je na putu da Risi preda traženi novac kako bi oslobodio kćerku. Jasno? Mjesto sastanka je stara šljunčara. Negdje putem Risovi ljudi čekaju u zasjedi šerifove pomoćnike. Uvjereni su da će oni krenuti za Conantom i žele se s njima obračunati za onu malu nezgodu u salunu.

— nasmiješi se Bishop pri pomisli kako je dobro nadmudrio Risi. — Mi ćemo sada krenuti za Conantom i...

— Samo mi nemojte reći da ga namjeravate spriječiti da preda novac! — usprotivi se Ballinger.

— Smirite se, mladiću! Spasit ćemo vašu djevojku! Ne mislite valjda da bih je prepustio na

milost i nemilost tom razbojniku? Jesam li i vas spasio?

— Imate pravo, Bishope, Oprostite — promrmlja mladić.

Odmoreni konji upregnuti u Sundayjeva kola bili su mnogo brži od onih što su ih jahali Bishop i Ballinger i stoga je Bishopova zamisao da sustignu Conanta propala već u samom začetku.

Malo kasnije Bishop opazi tamne sjene uz put. Ovdje su, znači, Risovi ljudi čekali u zasjedi, ali uzalud.

Risa je bio više no siguran da će Sundayjevi ljudi odmah bezglavo pojuriti za Conantom i nije ni pomišljao na mogućnost da lukavi zlikovac može smisliti nešto bolje.

Vidjevši razbojнике kako polagano jedan za drugim ustaju i napuštaju zaklone, Bishop strese glavom.

Conant se okrenuo i začudio, ne shvaćajući kako to da ga Sundayjevi ljudi ne progone.

— Sada će razbojници krenuti za nama — pomalo uplašeno reče Ballinger.

— To znam i sam — zlovoljno će Bishop.

— Što da radimo?

— Ništa što bi im se moglo učiniti sumnjivim, jer će inače na nama iskaliti bijes što nisu dočekali šerifove pomoćnike.

— Shvaćam...

— Ništa vi ne shvaćate, mladiću! — odbrusi Bishop zlovoljno i već pomalo umoran od svega.

VI

Šljunčara je bila zapravo samo golema udubina iskopana

između dvije padine. Put što je vodio do nje bio je ujedno i ulaz i izlaz i nikako se drugačije nije moglo doći do nje.

Bishop i mladi Arizonac oprezno se spuštahu stazom prema dnu udubine.

Budući da je u Trinidadu vidio Sundayja kako razgovara s jednim od svojih ljudi, a nitko do sada nije još napao Conanta, Bishop je s velikim nepovjerenjem promatrao mjesto na kojem su se upravo zatekli, ali koliko god da se osvrtao ništa sumnjivo nije opazio.

Conant, stigavši dolje, zaustavi konje i side s kola. Visoke stijene onemogućavale su mjesečevoj svjetlosti da proдре do dna udubine.

U blizini mjesta gdje se zaustavio, Conant ugleda stijene, pa uzevši pušku skloni se u očekivanju razvoja situacije.

Opazio je dvojicu jahača kako se spuštaju i s nevjericom gledao tko bi to mogao biti.

— Budite mirni! — poviče Bishop. — To smo Ballinger i ja, Bishop.

— A tako... — uzvratі Conant.

Začuvši udarce kopita kako odzvanjaju putem koji se spušta u udubinu, Bishop se ponovo osvrne.

Sada više uistinu nije bilo mogućnosti za uzmak. Morat će se ovdje sastati s Risom.

Jedino što je preostalo od nastambi bila je kućica predradnika, na najvišem vrhu padine, podbočena s donje strane s nekoliko potpornih stupova kako se ne bi odsklizala u udubinu.

— Zdravo, Rogue! — poviče Risa.

Otkočena revolvera u ruci Risa se približavao tjerajući pred sobom uplašenu Vadu.

— Znači, prekršili ste riječ i želite se domoći novca — ljutito će Risa, dok su mu oči bijesno sijevale.

— Nisam prekršio riječ — mirno će Bishop. — Dogovorili smo se da neću spriječiti Conanta da donese novac ovamo i tako sam i učinio, ali nisam rekao da neću doći s njime. Nije li tako, Ricardo? Osim toga, krenuo sam za Conantom da bih mu pomogao ako ga Sundayjevi ljudi napadnu prije nego što vi stignete. Nije mi jasno gdje su.

Nije se običavao ispričavati i to ga je ljutilo.

— Uostalom, kako to razgovarate sa mnom, do vraga? — doda ljutito.

— U redu, prijatelju, ali su prednosti za sada na mojoj strani — doda Risa lukavo se smiješeći. — Prema tome, igrom od sada upravljam isključivo ja. Nego, Conante, gdje je novac?

— U limenoj kutiji u kolima — odvrati ovaj drhteći od straha. — Sakrio je novac u kutiju gdje inače drži recepte. — Zaista? To ne bih nikada pomislio — odsutno će razbojnik.

Brinulo ga je što putem nisu naišli na šerifove ljude. Tko zna ne spremaju li im kakvo iznenađenje.

— Jeste li u Trinidadu Sundayja makar i na trenutak ispustili iz vida? — upita Risa.

— Naravno da nisam — uvjerljivo će Conant.

Nije mu bilo ni nakraj pameti da prizna kakvu je glupost počinio.

— Je li se prije nego što ste otišli zbilo išta sumnjivo? — nastavi Risa.

— Ne, vjerujte mi da nije. Osim moga pomoćnika u šerifovu uredu nijednog drugog od mojih pomoćnika nisam ni vidio — slaže Conant.

Bishop pogleda prema mjesečinom obasjanoj kućici na vrhu padine.

Poduprta odozdo doimala se kao da visi u zraku i kao da će se svaki tren srušiti u dubinu.

Nekoć je bila sagrađena na samom rubu, ali s vremenom su pijesak i šljunak na kojima je stajala polagano počeli kliziti, pa je upravitelj šljunčare naredio da se podmetnu stupovi kako se ne bi strovalila u iskop.

Već je dugo vremena šljunčara bila napuštena, ali kuća je i dalje stajala kao neki čuvar iznad silnog zjapećeg iskopa.

Odjednom Bishop opazi kako se iza jednog prozora pomaknulo nešto. Ustuknuo je zatečen tom nenadanom spoznajom.

Bishop je stajao u blizini najveće gomile šljunka i tako je bio zaklonjen, ali Risa je upravo namjeravao dohvatiti kutiju u kolima.

— Risa, sklonite se! — poviče Bishop.

Naravno, ne htijući pasti na tako providnu glupu smicalicu, razbojnik samo odmahne rukom.

— Smirite se, Rogue doda uz smiješak.

— Pogledajte prema kući!

Upravo u trenutku kada je razbojnik namjeravao svojim ljudima zapovjediti da ga riješe očito poludjelog Bishopa, šljunčarom odjekne pucanj praćen

odmah potom cijelom kišom metaka što su frkali na sve strane.

Na prozorima kuće pojavili su se ljudi i, doduše naslijepo, jer je dno udubine bilo mračno, ispaljivali metak za metkom.

Neki se konji prestrašišu i počesu rzati zaplašivši time i ostale.

Samo nekim čudom Risu nije pogodio metak. Odskoči od kola i pojuri prema Bishopu sklonivši se iza nagomilana šljunka.

Odakle ovi pucaju? — upita razbojnik.

— Rekao sam vam da pripazite na kuću gore, ali niste me htjeli slušati — mirno će Bishop.

— Otkud sam mogao znati da nije posrijedi smicalica?

Risovi ljudi tražili su zaklon pokušavajući naći izlaz iz pakla što je izbio oko njih. Nekolicina je pokušala potrčati jedinom stazom što je vodila iz udubine, ali ubrzo padoše. Ballinger dotrča do Bishopa i Rise.

Trojica u zaklonu morala su promatrati kako ljudi oko njih zapomažu pokušavajući se skloniti.

Vada je pokušala uzjahati jednog konja, očito namjeravajući iskoristiti metež da pobjegne, ali se konj pogođen metkom sruši i padne na uplašenu djevojku koja se nije imala vremena skloniti, jer joj se noga zaplela u stremen visokoga meksikanskog sedla.

Ballinger odmah potrči djevojci u pomoć i pokuša je osloboditi dok su posvuda oko nje ga zujali meci.

Conant, šepajući očito pogođen, pride da i on pomogne ali je sve bilo uzalud.

– Sundayjevi ljudi! – u međuvremenu reče Bishop. – Conant nije priznao da je na trenutak ipak ispustio Sundayja iz vida, a toliko je zlikovcu bilo dovoljno da zapovjedi makar jednom od svojih ljudi što treba da čine. Što im je rekao, vidite i sami – nasmiješi se ogorčeno Bishop. – Vaša zamisao o nenadanu napadu na putu ovamo nije bila baš najbolja...

– Vidim i sam – zlovoljno odbrusi razbojnik bijesan što je bio tako nepažljiv.

– Ti će nas zlikovci sve poubijati i reći da su bili primorani pucati jer smo se protivili da nas uhapse, budući da smo omeli javni red u Trinidadu rastjeravši goveda... Sve će izgledati zakonito. Hoćemo li to dopustiti, Risa?

– Nikada!

– Naravno da nećemo – dodade Bishop. – Moramo odmah nešto poduzeti, ali gledajte, Ballinger pomaže Conantovoj kćeri da se izvuče ispod konja. Što čekamo?

– Moramo li se baš izložiti tolikoj opasnosti? – nevoljko će Risa.

– Naravno da moramo, riječ je o nevinoj djevojci – odvrati Bishop.

Uz pomoć nekolicine Risovih ljudi podigli su konja i Ballinger izvuče prestrašenu djevojku. Podigavši je požuri zajedno s njom u zaklon.

Nagomilani šljunak bio je dobar zaklon, ali mogao je pružiti utočište samo određenom broju ljudi. Uz Bishopa, Ballingera, djevojku i Risu gurala su se ovdje još nekolicina razbojnika, dvojica od njih ranjeni pa im se moralo omogućiti da se sklone.

– Pucajte u prozore! – reče Bishop. – Znam da nije lako naciljati iz ove daljine, ali pokušajte!

Pucnjevi u prozore spriječili su, doduše, ljude u kući da pucaju kroz njih, ali zato su potražili manje otvore u drvenim stijenkama kuće i pucali.

Pogodak u takav otvor, još k tome iz ovakve daljine, bio bi nemoguć.

– Što to radite, do vraga? – začudi se Risa vidjevši Bishopa kako prekapa gomilu smeća u blizini zaklona.

– Vadim ovo – odgovori Bishop pokazavši mu poveću željeznu šipku. – Risa, recite vašim ljudima da me pet minuta dobro zaštite pucnjavom – dodade i krene.

– Kamo ćete, Bishope? – s nevjericom će Risa.

– Do kolibe! Želite li poći sa mnom? – zajedljivo dobaci Bishop.

– Poludjeli ste! Rogue, ne igrajte se životom.

– Ako se predomislite, znate gdje me možete naći – reče Bishop i potrči.

Trčeći prema kolibi nadao se da će, čim bude ispod nje, biti u zaklonu. Pretpostavljao je da su daske od kojih je sastavljen pod toliko stisnute da se kroz moguće sitne pukotine ne može progurati puščana cijev.

Približavajući se, praćen fjuikom metaka i onima što su ih Risovi ljudi ispaljivali kako bi mu pomogli da se probije, sa žaljenjem ustanovi da je pod kolibe ipak mjestimično razmaknut, pa je moguće pucati kroz pukotine.

Opalio je u smjeru odakle su dopirali pucnji. Začu se krik pa

pretpostavi da je napadač pogođen.

Bishop pomisli da mu je sreća ipak sklona.

Gore se čulo komešanje, očito odmiču ranjenog.

Bishop je jednom rukom pucao, a drugom se željeznom šipkom povremeno pridržavao na stojeć se što brže uspeti.

Prije nego što stigne do kolibe, morat će potrcati dijelom osvijetljenim mjesecinom i u tome će trenutku biti posve izložen neprijateljskim mecima.

Začuvši nedaleko od sebe pucanj, okrene se i ugleda Risa.

— Niste li rekli da vas štitim pucnjavom? Što namjeravate?

— Htio bih šipkom potkopati nekoliko stupova kolibe kako bih je srušio. Potrebna mi je vaša pomoć.

Ricardo de Risa, zloglasni razbojnik i nitkov, ipak ga nije mogao ostaviti na cjedilu.

— Pomoć vam je uistinu potrebna — reče Risa. — Dakle, što čekamo?

Risa nastavi pucati, a Bishop potrči prema kolibi.

Domogavši se potpornih stupova prijeđe pogledom po njima, nadajući se da će naići na neki manje čvrst, ali svi su, čini se, bili jednako solidno postavljeni.

Risa je i dalje pucao i pogodio nekog čovjeka koji se nagnuo na trenutak kroz prozor, namjeravajući spriječiti Bishopa u njegovoj nakani.

Pogođen čovjek ispusti pušku i padne.

Risa je dokazao da je izvrstan strijelac.

— Izvrsno, Risa! Samo tako nastavite! Čini se da ste još dobar strijelac.

— Naravno da jesam!

Bishop izabra jedan od stupova i zarivši šipku u šljunak pokušao ga olabaviti, ali uzalud.

Radnici su svojedobno vrlo solidno obavili svoj posao i pobrinuli se da kuća sigurno stoji na potpornicima.

Bijesno udari šipkom o stup i opazi da se stup od udarca lagano pomaknuo. To je, znači, rješenje! Udaranjem o stupove olabavit će ih i nekoliko će ih popustiti a to je dovoljno da se cijela koliba uzdrma i potom stupovi popuste...

Udarcima pokane još jedan stup, a tada se cijela koliba lagano zanjihala. Bishop iza sebe začu Risov zadovoljan smijeh.

— Bravo, Rogue! Samo nastavite!

Iz kolibe dopriješe povici. Ljudi unutra shvatili su što ova dvojica namjeravaju.

— Išcupajte dasku i pucajte u njih! Moramo ih odmah spriječiti, jer će inače koliba popustiti! — vikao je netko.

Bishop prepozna Tateov uzrujan glas:

— Bit će najbolje da izađemo odavde!

— Jesi li poludio! — vikne netko. — Pa da nas ubiju jednog po jednog. Moramo ih se osloboditi prije nego što nas survaju zajedno s ovom stračarom. Hajde, momci, na posao! Izvadite jednu dasku, pa ćemo im pokazati!

Nisu imali nikakva alata te se poslužiše revolverskim cijevima. Očito nisu imali sreće, jer prva daska koje su se prihvatili nije popuštala. Prihvatili su druge.

Risov se zadovoljni smijeh sledio na usnama. Koliko god da je bio okorjeo, nikada nije

želio riskirati do kraja i nikada se nije želio nepotrebno izlagati suvišnim opasnostima.

Za koji trenutak, kad ljudi u kolibi izvade dasku, ubit će ih ako nešto ne poduzmu.

— Još samo trenutak — poviče Bishop i iznova snažno udari o stup.

Koliba se ponovo snažno zanjihala i nakrivila.

Risa zamišljeno podigne pogled. Obojica su stajala baš ispod toga dijela kolibe. Što ako stupovi nenadano popuste i koliba se sruši na njih.

Bishop je radio što je brže mogao. Ruke su ga već očajno boljele dok je posljednjim snagama udarao o stupove.

— Maknite se, Risa! — poviče odjednom. — Čim popusti sljedeći stup, gotovo je!

— A vi!

— Maknite se, do đavola!

Risa brzo potrči prema vrhu padine.

Ljudi u kolibi pokušali su otvoriti vrata, ali se ona zaglavile. Kad su ih konačno uspjeli razvaliti, meci ih potisnuše natrag.

Bishop ponovnim udarcem zanjihao sljedeći potporni stup i kad i ovaj pade, kuća se počela njihati pa Bishop skoči u stranu, bacivši se na laktove da se ne otkliže niz padinu.

Uspio se zaustaviti neozlijeđen.

Da su se ljudi u kolibi snašli i svi se odjednom bacili u stranu prema dijelu kolibe koji je stajao na čvrstim stupovima katastrofa bi možda bila izbjegnuta. Ali ovako, pod težinom uspaničenih ljudi lagano se počela nagnjati i stupovi uz škripu savim popustiše.

Koliba se uz strahovit tresak survala niz padinu.

Bishop protrlja nabrekle ruke. Da spasi sebe, morao je poslati u smrt Sundayjeve ljude.

Uvijek je pokušavao izbjegavati takve situacije, ali sada nije imao drugog izbora. I prema njemu je život često bio okrutan. Osim toga, ljudi koji su upravo poginuli bili su plaćeni ubojice.

— Prijatelju! — ushićeno će Risa ne obazirući se na Bishopov zlovoljan smiješak pun gorčine.

Ne, uistinu nije uživao u ovakvoj pobjedi. Za razliku od nje, razbojnik je likovao.

— Upravo ste izvojevali jednu od svojih najvećih pobjeda, prijatelju! — reče Risa nakon dugog vremena nazvavši prijateljem jednog od svojih najljućih neprijatelja.

U svladavanju zajedničke prepreke, Risa je uvijek Bishopa smatrao sebi ravnim, ali čim bi opasnost minula, staro neprijateljstvo zasjenilo bi svaki drugi osjećaj.

Tako i ovaj put. Protivnici su bili svladani i ubrzo sve će biti po starom.

— Čujete li ovo? — upita Bishop.

Pogledaše i počеше osluškivati.

Čim je zamro gromoglasan tutanj što ga je izazvalo rušenje kolibe iz daljine je dopro topot kopita.

— Potjera iz Trinidada, ako se ne varam — zamišljeno će Risa.

— Bit će najbolje da što prije nestanemo — reče Bishop. — Novac je u kolima. Dakle, što čekamo?

— I ja tako mislim — odgovori razbojnik.

Kad su se spustili u šljunčaru, dolje su ih čekali začuđeni Ballinger, Conant, Vada i Risovi ljudi. Svi su se sklonili da ih koliba ne zatrpa.

Bishop ugleda svoga konja, i pride mu i uzjaha ga.

Svi su požurili iz šljunčare i skrenuli na glavnu cestu. U daljini na jugu ugledali su skupinu jahača kako im žuri u susret.

Ballinger je na kolima sjedio do Vade, promatrajući zabrinuto ispod oka uplašenu djevojku koja sve vrijeme od silnog straha nije prozborila ni riječi. Samo su joj oči odavale strah što joj je stiskao grlo i gušio je.

— Idemō na sjever — naredi Risa.

Conant, sjedeći također na kolima pridržavao je raskrvavljenu nogu i zabrinuto se osvrtao oko sebe.

— Namjeravate li da krenemo prema nekom drugom skrovištu, Risa? — upita Bishop.

— Skrenut ćemo kasnije prema jugu i podalje od Trinidada vratiti se na Taos Trail — nastavi Risa, ne obazirući se na Bishopovo pitanje.

Jahao je pokraj kola i pazio na limenu kutiju.

— O kakvu to skrovištu govorite, Rogue? — upita odjednom Risa. — Želim se što prije vratiti u Meksiko. Krajnje je vrijeme da blago prenesem na sigurno mjesto.

— Zar su djevojka, Ballinger i Conant možda dio tog vašeg blaga? — zlovoljno ga upita Bishop.

— Oni su taoci... za slučaj da me netko pokuša pratiti — nasmiješ se Risa.

— Razumijem. Dakle, poći ću s vama dok ne budete toliko sigurni da vam taoci više nisu potrebni — odlučno će Bishop.

Risa slegne ramenima kao da mu je sasvim svejedno što će Bishop učiniti. U svakom slučaju ponovo su bili neprijatelji, a novac je želio zadržati samo za sebe. To je bilo jasno.

— Od Ballingera i Conanta možda bih se mogao odvojiti... — predloži Risa.

— Propast ćete jednog dana od silne velikodušnosti — naruga se Bishop.

Sad mu je uistinu bilo dosta te proklete prljave igre. Sve je mogao podnijeti, ali da se nevina djevojka uvlači u takvu opasnu igru bilo je previše.

Znači, don Ricardo de Risa ponovo je iskopao ratnu sjekiru i postupao prema načelu: pobjednik uzima sve, pobijedeni ostaje bez čega, a za sada je sebe smatrao pobjednikom.

Uz potporu svojih ljudi bio je jači, a nadmoć je uvijek donosila sa sobom vlast. U ovom je slučaju značilo da novac pripada razbojniku. Međutim, to nije bilo sve. Risa je i djevojku smatrao svojim vlasništvom.

— Jahat ću s vama dok ne odlučite da i djevojku možete pustiti da ode — mirno će Bishop.

— Drago mi je da nam se pridružujete — s očitim sarkazmom u glasu odgovori Risa. — Samo... dug je put pred nama do granice... Jahat ćemo tri dana, ako ne i više. Namjeravate li sve to vrijeme biti budni, ili ćete ipak zadrijemati neko vrijeme?

— Odmarat ću se isto toliko koliko i vi... otvorenih očiju — mirno će Bishop.

– Što bi vas moglo spriječiti da se upustite u tu ludost?

– Samo metak – odlučno će Bishop. – Želite li da odmah to riješimo?

– Još ne... ne ove noći... Imamo vremena – smiješeći će Risa.

VII

Svjetla Trinidada pojaviše se s njihove lijeve strane, dok su daleko iza grada skrenuli na put prema Taosu.

Izmakli su potjeri što ih je neko vrijeme pratila i među Riso-
vim ljudima osjećalo se zadovoljstvo: bili su na putu kući, vozeći sa sobom bogat plijen.

Ballinger odjednom zaustavi dvopreg. Razljučen Risa upita što je posrijedi: Bio je uvjeren da su on i Bishop nešto smislili i sada to pokušavaju provesti ali on, Risa, spriječit će ih da ostvare bilo kakav naum.

– Tamo podalje – odvrati Ballinger na grubo Riso-
vo pitanje – zar ne vidite? Nedaleko od puta privezan je konj.

– Chapalillo, pogledaj što je – zapovjedi Risa pozvavši jednog od svojih ljudi.

Momak kojega je Risa poslao odjaše do konja i osmotrivši pogledom grmlje što je raslo svuda unaokolo, poviče:

– Vidim samo konja!

– Dovedi ga! – zapovjedi Risa.

– Smijem li ga zadržati?

– Smiješ.

Hvala; zaista je... Do đavola!
– vikne potom zaprepašten Chapalillo.

Njegov uzvik popratio je pucanj koji kao da je bio ispaljen

iz manjeg revolvera, možda nekog »derringera«.

Konj se uznemiren trgnuo i pojurio prema cesti, a Riso-
v razbojnik za njim.

– Veterinar... – začuđeno će razbojnik. – Vidio sam ga u grmlju.

– Sunday – promrmlja Conant. – Naravno, ovo je njegov konj – doda pogledavši žig na životinji što je dahtući kroz nozdrve stajala pokraj kola. – Sundayjev žig... – doda zamišljeno i side s kola.

Svi su začuđeno gledali u smjeru odakle se pucalo.

Šerif Conant uputi se polagano i mirno onamo odakle je upravo dojurio uzrujani razbojnik.

Začu se pucketanje granja, a potom Sundayjev piskutavi glas:

– Imam vas, Conante, budalo!

Šerif skoči u stranu. Pucanj iz njegova revolvera nadglasa onaj iz Sundayjeva »derringera«.

Odmah potom Conant zapuca još dva puta, a zatim se vrati na cestu.

– Nikada mi više neće zapovijedati – zaključi mirno. – Mrtav je i nikada više iz njegovih usta neću čuti neku zapovijed, nikada me više neće uvlačiti u svoje prljave igre i nikada...

– Dosta sentimentalnosti – zlovoljno ga prekine Risa. – Ubili ste ga i dobro ste učinili. Nego, što je taj glupan radio ovdje sam usred pustoši?

– Ne znam – zamišljeno odvrati šerif. – Nikada se nije upućivao sam.

– Čudno, nije mogao znati da ćemo proći ovuda – reče

Bishop. — A da je i znao, uvjeravam vas da nas ne bi čekao sam, nego bi se pobrinuo da skupi ljude uz čiju bi pomoć vratio novac što smo mu ga oduzeli.

— Osjećam da ovdje nešto ne valja — zlovoljno će Risa. — Conante, otvorite kutiju s novcem!

— Pokazao mi je novac i potom zaključao kutiju, ali mi nije dao ključ. Kad je posrijedi novac, nikada nikome nije vjerovao.

— Ni ja — javi se Risa i uzme kutiju iz kola.

U trenutku kao da se pred Bishopovim očima odvio film. Štošta mu postade jasno, među ostalim i to da će razbojniku, kad nožem što ga je potražio otvori kutiju, biti potrebno mnogo smisla za humor da prebrodi razočaranje.

Naime, u jedno je Bishop odjednom bio siguran: u kutiji nema novca.

* * *

Razvalivši kutiju Risa počeo psovati, lice mu se zacrvenilo a oči zasjaše kao dvije žeravice.

— Tako dakle! — poviče ogorčeno. — Kutija je prazna!

Razbojnici podigoše puške, bijesni i ogorčeni, željni osвете. Ako se budu u Meksiko morali vratiti praznih ruku, netko mora platiti sramotu koja im je nanesena.

— Prazna! — ponovo će Risa i baci kutiju na tlo.

— Rekli ste mi da je novac u kutiji, Conante! Je li možda ispario i pretvorio se u zrak? Recite nešto, do đavola!

— Vidio sam ga u kutiji... Ne znam... Što da kažem... Čudim se i sam — mucao je šerif.

— Čudite se! I to je sve što mi možete reći?

— Preda mnom ga je stavio u kutiju. Kunem vam se da...

— Ništa ja nemam od toga. Želim novac a ne isprazne riječi — bijesno će Risa potegnuvši revolver.

— Razmislite trenutak, Risa — javi se Bishop.

— Rogue, ne uplicite se u ovo! Ostavite me na miru ili ću... — procijedi bijesno.

— Ako sad počnete ubijati, nestat će i posljednja nada da pronadete novac — pokuša Bishop smiriti razbojnika.

— Riskirat ću to!

Još nikada do sada Bishop i Risa nisu bili tako blizu revolverskom obračunu kao ovaj čas. Opasnost je lebdjela u zraku prijeteci da se pretvori u katastrofu.

— Razmislite ipak... — počeo Bishop.

— Primorat ću Conanta da prizna gdje je novac.

— Ništa vam on ne može priznati, jer ne zna gdje je.

— Kako vi to znate? — ljutito će Risa.

— Nisam ga ispuštao iz vida otkako je izašao iz staje. Nije imao vremena sakriti novac, a kutija je ipak prazna. Što to znači? Razmislite, Risa!

— Nisam raspoložen rješavati vaše glupe zagonetke. Ako želite nešto reći, recite, a ako ne, zašutite već jednom!

— Conante, tko je stavio kutiju u kola? — obrati se Bishop šerifu. — Vi ili Sunday?

— On, ali pokazao mi je prije novac. Ne razumijem kako...

— Naravno da ne razumijete! — prekinu ga Risa. — Ništa vi ne razumijete! Vi ste glupan i...

Conant također položi ruku na revolver.

— Ne! Ne! Oče! Banjo! — po-
više djevojka. To nije rješenje!
— doda u suzama, zaprepašte-
no gledajući Risa.

— Vidim da vam je kćerka
pametna — nasmije se Risa po-
gledavši Conanta. — Želite li ti-
me reći da ćete bez protivljenja
poći sa mnom, djevojko?

— Ja... ja... hoću — slomlje-
na glasa tiho će Vada.

— Obećajete li da ćete me
slušati?

— Naravno — prozbori dje-
vojka jecajući.

— U redu. Momci, svežite ove
dvije budale, posjednite ih na
konje i otjerajte životinje prema
sjeveru. Neću biti toliko okru-
tan da ih ubijem, iako nisu za-
služili da budem velikodušan...
Umjesto zahvalnosti u njihovim
očima vidim bijes i želju za
osvetom — doda. — Ipak, neka
odu. Ne želim ih više gledati!
Dobro ih svežite, jer ne bih htio
da mi netko puca u leđa...

Okolo usana mu je poigravao
pobjedonosni smiješak dok je
ispod oka gledao Bishopa.

— Pogube, zašto šutite? —
upita odjednom Risa.

— Razmišljam — mirno će
Bishop.

— Ne volim kad razmišljate,
Rogue. Što je posrijedi?

— Odmah ćete čuti — nasmi-
ješi se Bishop. — Poznajemo se
već dugo vremena, Risa, i mno-
go toga znamo jedan od drugo-
me. Oduvijek smo u mnogoče-
mu bili različiti, iako ni ja ni-
sam uvijek bio najpošteniji, sa-
mo, ipak... ali ostavimo sada to.
Obojica smo u životu učinili
grešaka, ali kao svi ponosni lju-
di uvijek smo slijedili određene
principe.

— A sada ih se ja, odričem že-
lite reći? — upita Risa.

Bilo je jasno da je počeo gubi-
ti strpljenje.

— Da, vi, Risa. Nikada niste
bili poštteni, ali nikada prije ne
biste dvoje ljudi, nemoćnih da
se brane, svezali na konje i pre-
pustili ih da umru od žeđi i gla-
di, a da ne govorim o tome da
nikada ne biste oteli djevojku
kojoj i sama pomisao na vas tje-
ra suze na oči. Da, Ricardo, mi-
slim da ste postali propalica i
nitkov.

Izazivajući ga, Bishop se na-
dao da će se Risa osjetiti izazva-
nim na dvoboj, a nije valjda to-
liko propao da bi svojim ljudi-
ma zapovijedio da ga ubiju.

Ne, morat će prihvatiti dvo-
boj, jer bi inače okaljao obraz
pred ostalim razbojnicima, a
kad bi njegovi ljudi jednom iz-
gubili dobro mišljenje o svome
vođi, to bi bilo vrlo loše.

— Za mene ste odsad propa-
lica — nastavi Bishop. — Ne-
mojte mi nikada više reći da...

— Sada je zaista dosta, Bisho-
pe! Prestanite ili ću vas morati
ubiti! — poviče Risa.

— Naravno! I to se uklapa u
vašu novu sliku. Već ste ionako
otkočili revolver. Pucajte, Ricar-
do, ali znate da ću i ja opaliti!
I ako umrem ja, vjerujem da će-
te umrijeti i vi! Vratite revolver
u korice. Odstupite, pa da vidi-
mo tko će prije potegnuti!

Netom je to rekao, Bishop je
zažalio svoju brzopletost. Sada
je razbojnika upozorio na što
cilja. Htio je da ovaj vrati revol-
ver i da se njemu pruži prilika
da prije razbojnika potegne
oružje.

— Vi, čini se, uistinu mislite
da sam budala? Varate se, Ro-
gue! Uskoro ćete se uvjeriti da

imate krivo mišljenje – nasmi-
je se Risa. – Ostaje onako kako
sam rekao: Ballinger i Conant
mogu otići, ali svezani. Djevojka
ide sa mnom. Izgubio sam no-
vac i ne želim se vratiti u Mek-
siko posve praznih ruku.

– Ne znate gubiti, Risa...

– Ne znaam, ali ni vi, prijate-
lju. Zato se i pitam kako da vas
spriječim da me slijedite.

– I ja se to pitam – nasmije-
ši se Bishop.

– Znam što želite, ali na dvo-
boj me nećete primorati – na-
smije se razbojnik.

Bishop pogleda djevojku. Oči
su joj bile pune suza dok je ne-
pomična i blijeda sjedila na ko-
lima u očekivanju odlaska.

Nije mogao dopustiti da raz-
bojnik uništi taj mladi život.
Oduvijek je bio slab prema sla-
bijima od sebe, iako je često lu-
tao pogrešnim stazama, u ova-
kvim je situacijama u njemu
uvijek prevagnula ona dobra
strana.

* * *

– Znam rješenje – reče Bis-
hop pogledavši Risove razboj-
nike. – Moje se rješenje zove
otkupnina! Da, momci! Nudim
vam četrdeset tisuća dolara
ako dopustite da se djevojka
vrati svome ocu i momku.

– Želite pobuditi jalovu na-
du! – razljuti se Risa. – Bisho-
pe, pripazite što govorite! Da-
nas uistinu pretjerujete! Ne mo-
žete znati kamo je Sunday sa-
krio novac.

– Možda ipak znam... Dajte
mi nekoliko minuta i pustite me
da pretražim grmlje pa ću vam
reći jesam li imao pravo pret-
postavljajući gdje je novac.

– Stara smicalica. Nakon
svega biste htjeli da vas naoru-

žanog pustimo da odete kako
biste mogli prvo nestati a onda
nas slijediti i dosađivati nam.

– Ostavit ću ovdje svoga ko-
nja i opasače – mirno će Bis-
hop počevši otkopčavati opasa-
če. – Evo, nenaoružan sam i
bez konja. Slažete li se? – upita
bacivši opasače. – Čudim se
kako to da don Ricardo de Risa
odbacuje četrdeset tisuća dola-
ra... – dodu pogledavši ostale
razbojnike. – Nego, ne pripada
li i vama dio toga novca? Ako
pripada, mislim da i vi imate
pravo reći što mislite.

Svi počеше vikati, svaki na
svoj način tumačeći da Bishop
zaista ima pravo da mu se mo-
ra omogućiti da pokuša prona-
ći novac.

– U redu – popusti Risa. –
Ali pratit će vas dvojica mojih
ljudi.

– Ni govora! – odlučno će
Bishop. – Da mi ispale metak
u leđa? Ili ćete pristati na moj
pošten prijedlog, uopće ne
idem.

Razbojniku se, doduše, činilo
čudnim kako to da Bishop pri-
staje skinuti opasače od kojih
se inače nikada ne odvaja, ali ni
sâm ne znajući u čemu bi mo-
gla biti neka smicalica, pristade
da Bishop pođe sam.

– Prije nego što odem potra-
žiti novac, zahtijevam da...

– Zahtijevate? – začudi se
Risa tolikoj drskosti.

– Dobro ste čuli – reče Bis-
hop. – Zahtijevam – a mi obe-
ćate da ćete, ako vam donesem
novac, pustiti djevojku. Obećaj-
te pred svojim ljudima.

– Ionako će se vratiti bez
novca – nasmije se Risa. – Ne
može odjednom stvoriti no-
vac...

– Obećajte mu! – javi se najstariji od razbojnika. – Možda vam je ipak više stalo do djevojke...

– Tišina! – ljutito će Risa.

– Zašto bih šutio? Novac je djelomično i naš. Nije moguće da čovjek može biti toliko zaslijepljen da propušta bogatstvo kako bi zadržao djevojku koja ga ne želi.

– U redu, obećajem da ću pustiti djevojku ako donešete novac, Rogue – zlovoljno će Risa satjeran uza zid. – Ali koliko vidim, nešto ste vrlo lukavo smislili kako biste se izvukli odavde. Samo ne znam kako ćete bez konja i revolvera.

– Ne brinite se, Risa! Vratit ću se – smiješeći se mirno odgovori Bishop.

– Upozoravam vas, Rogue, ako se vratite bez novca, moji će ljudi tražiti osvetu. Sumnjam da ćete dobro proći...

– Ne brinite o meni – prekine ga Bishop.

VIII

Bishop se nije vratio za nekoliko trenutaka kako je isprva najavio.

Risa je već htio odustati od čekanja i zapovjedi polazak, ali njegovci su ljudi tvrdoglavo zahtijevali da se još čeka.

Conant i Ballinger su šuteći stajali, a djevojka je i dalje sjedila na kolima izgubljeno gledajući pred sebe.

Ako se Bishop ne vrati, nema više ni najmanje nade da je itko spasi.

Ugledavši ga kako se vraća, svi su bili uzbuđeni, netko obuzet nadom, netko samo čudeći se, a netko obuzet pohlepom za novcem.

Conant bijaše prvi koji je opazio crnu torbu u Bishopovoj ruuci.

– Je li to sve što ste pronašli? – razočarano će šerif, izgubivši i posljednju nadu da će ikada više vidjeti svoju kćerku živu nakon što je Risa odvede u Meksiko. – Pronašli ste staru Sundryjevu liječničku torbu.

– Tako je, našao sam njegovu torbu, a nju sam i tražio. Njome me Sunday pokušao udariti dok smo se vozili na sastanak s vama, Ricardo – nasmiješi se zadovoljno Bishop. – Nije me pogodio i torba je odletjela u grmlje. Mislio sam, naravno, kako me uistinu htio udariti njome, ali to očito uopće nije namjeravao. Htio je torbu baciti u grmlje i tako je sakriti, a kasnije, kada se sve sredi, došao bi bio po nju. Ne bi, naime, bilo baš najzgodnije da je došao do vas, Ricardo, noseći sa sobom četrdeset tisuća dolara, je li tako? Novac je uvijek nosio sa sobom, a budući da sam ga je odveo na prepad, nije imao vremena da ga sakrije. Razmislivši o svemu tome dosjetio sam se zašto se sam vratio ovamo, na mjesto gdje me htio udariti torbom... Shvaćate li sada o čemu je riječ, Ricardo?

Razbojnik pride Bishopu napeta izraza lica dok se ostalima, što su šutke stajali začuđeni i uzbuđeni pri samoj pomisli na bogatstvo u neuglednoj torbi, zacakliše oči od pohlepe i nestrpljenja.

– Stara veterinarska torba?

– polagano će Risa. – Šalite li se, Bishop, ili ste poludjeli?

– Ni jedno ni drugo – nasmije se Bishop i pogleda Risu koji je sve više bjensio.

— Prokleta varalica! — procijedi razbojnik. — Kako me samo uspio prevariti!

Ricardo de Risa je govorio kao da je on neki poštenjak koga je zlikovac prevario za njegov novac, a kad tamo i sam se uvijek služio ovakvim, ako ne ponekad još i gorim smicalicama, i uvijek je nastojao prevariti i protivnika. Samo kad bi njega jednom netko uspio prevariti, osjećao je to kao strašnu uvredu i poniženje.

— Vjerojatno se često koristio tom starom torbom da u nju sakrije novac — mrmljao je Risa. — Naravno, torbu je uvijek nosio sa sobom, a to nije bilo sumnjivo. Veterinar ionako uvijek ima sa sobom torbu... Kako se samo dosjetio! Kad pomislim da smo sve pretražili, a on je novac imao kod sebe.

— Želite li otvoriti torbu i sami provjeriti? — upita Bishop.

Risa pride torbi, ali potom se vrati nekoliko koraka natrag.

— Otvorite radije sami — zaključio razbojnik. — Tko zna što ste smislili. Ne bih se čudio da je unutra eksploziv! Dugo vas nije bilo i već smo vjerovali da se uopće nećete vratiti. Otvorite torbu, Rogue!

— Morao sam tražiti — nasmiješi se Bishop. — Nisam mogao baš točno znati kamo se torba otkotrljala. Ipak, glavno da sam je pronašao, nije li tako?

— Naravno, ali sada otvarajte!

Bishop pritisne mjedenu bravicu i otvori torbu, a potom, uvukavši ruku unutra, začuje se šuštanje novčanica.

Razbojnici su bili uzbuđeni. Sada su već zaista bili na kraju strpljenja. Novac je bio pred njima u torbi. Još koji trenutak i više neće moći odoljeti želji da ga dodirnu.

— Ako ovo nisu dolari, onda ja još nikada nisam vidio prave američke dolare — nasmiješi se Bishop i izvadi novčanicu podignuvši je visoko u zrak. — Torba je puna ovakvih novčanica — doda dok mu je oko usana poigravao onaj isti lukavi smiješak kojim je još više izazivao već ionako uzbuđene razbojnike.

Jedan od razbojnika pride Bishopu i htjede zagrabit u torbu. Više nije mogao izdržati. Morao je rukom osjetiti novac zbog kojeg su se upustili u tu avanturu i riskirali živote.

Risa ga odgurne laktom. Nije htio dopustiti da itko pruži ruku u torbu, jer bi se za jednim povelio i ostali.

— Zatvarajte tu torbu, Rogue — prošapće oštro pogledavši Bishopa. — Dajte mi je. Zar ne vidite da će svaki trenutak poludjeti? Ne igrajte se!

Risa se zabrinuo da njegovi ljudi ne polude.

Bishop zatvori torbu ali je ne dade razbojniku nego se povuče natrag držeći je i dalje u rukama.

Lica ljudi oko njega postadoše neprijateljska. Svi podignu puške. Zlokobna tišina najavljivala je izbijanje pravog pakla.

— Ovo je bogatvo vaše — mirno će Bishop nasmiješivši se, čim je vidio učinak svojih riječi.

Lica se ponovo ozarište, ali se vidjelo da se čude. Ako je novac njihov, zašto im ga taj čovjek konačno ne preda i ode do da-

vola. Dosta je bilo gubljenja vremena.

— Novac je vaš — pojavi Bishop — ali prije nego što vam ga predam, treba još nešto učiniti, zar ne? Vaš mi je voda nešto obećao, hrabri borci, nije li tako? — ponovi Bishop onim istim laskajućim prizvukom u glasu kojim je već prije naveo razbojнике da pristanu na pogodbu. — Dakle?

— Naravno! — javi se jedan od Risovih ljudi. — Gazda, dajte tom čovjeku što mu pripada.

— Obećanje treba održati — doda netko drugi.

— Tako je, dajte mu djevojku! — povikalo je nekoliko njih odjednom. — Njegova je!

— Oduvijek sam bio častan čovjek... — počeo Risa i približi ruku revolveru.

— Nikada vi niste bili častan čovjek — prekina ga Bishop. — Stoga maknite tu ruku s revolvera i recite mi što ja sve dobivam u ovoj prljavoj igri?

Znao je da mu razbojnik neće ponuditi niti dolara, ali htio je vidjeti dokle seže njegova podlost i zato ga je pokušao izazvati.

— Dobit ćete kola, svoje oružje, konja do kojeg vam je vrlo stalo i, naravno, djevojku — nasmije se Risa.

— Od novca ništa?

— Ništa! Pobjednik uzima sve, a pobijedeni ostaje bez čega. Uvijek je tako bilo, zar ne, Rogue? — oholo se smješкао razbojnik likujući nad pobjedom. Budući da sam ja pobjednik, ja sve i dobivam, to vam je, nadam se, jasno.

Ostao je, bez djevojke, ali što je to prema bogatstvu u torbi

koja će svakog trenutka prijeći u njegove ruke.

— Bolje da zadržim za sebe što o vama mislim, ali mogu vam reći da u svakom slučaju niste...

— Samo bez vrijeđanja, Rogue — prekine ga Risa. — Nećemo se valjda razići kao neprijatelji.

— Ne, to nikako — nasmiješi se hladno Bishop. — Osveta moja... Upamtite to, Risa!

— Naravno, Rogue, tako je uvijek bilo, zar ne? — likovao je i dalje razbojnik.

— Ballingere, okrenite kola, a vi Conante, popnite se! — zapovjedi Bishop.

Podignuo je opasač sa zemlje i pogledao Ballingera koji je i dalje, ne vjerujući svojim očima, izgubivši očito dar govora, gledao u dvojicu ogorčenih neprijatelja.

Je li moguće da se Bishop odrekao novca da bi spasio djevojku? Mladić jednostavno nije mogao shvatiti da je to moguće.

— Što čekate, Ballingere! Odlazite! — poviče Bishop. — Želite li možda da se netko predomisli i spriječi vas u odlasku?

Ovo upozorenje nije morao dva puta ponoviti.

Ballinger potjera konje što je brže mogao i ubrzo nestadoše u daljini. Zao mi je što sam izgubio ovako krasnu djevojku... uzdahne Risa dok se prašina što su je podigli kotači polagano slijegala.

— Prestanite s glupostima — ljutito će Bishop. — Dobili ste novac i znam da vam je do nje stalo više nego do čega drugog. I vlastitog biste brata prodali za toliku svotu!

– Ipak... – poče Risa, ali domahne rukom ne želeći i dalje gubiti vrijeme na razgovor.

– Do Meksika je još bilo daleko i trebalo je požuriti.

– Držite! – poviče Bishop uzjahavši i baci torbu prema razbojniku.

Kola s Ballingerom, djevojkom i Conantom već su dovoljno odmakla i sada je već bilo vrijeme da i sam krene za njima.

– Do viđenja, Risa! Vjerujem da ćemo se ponovo sresti – reče Bishop i htjede podbosti konja.

– Namjeravate li me slijediti, Rogue, kako biste se pokušali domoći novca? – upita s nevjericom Risa.

– Ne – kratko će Bishop.

Bilo mu je dosta Rise i njegovih ljudi.

– Onda, do viđenja! – zaključí razbojnik i dade svojim ljudima znak za polazak.

IX

Malo kasnije Bishop je stigao do mjesta gdje su ga čekali Ballinger, Conant i Vada.

Conant je sjedio na kamenu uz cestu. Noga ga je i dalje boljela, iako rana nije bila opasna. Doimao se usamljeno i izgubljeno.

Više neće moći biti šerif i zbog svih svojih grešaka neće se ni pokušati natjecati na novim izborima. Život mu nije bio sklon, ali sama ta činjenica nije bila opravdanje za zlo na koje se dao navesti.

– Draga, ostao sam bez prebijene pare – tužno će Ballinger pogledavši Vadu.

Sjedili su podalje držeći se za ruke. Djevojka je i dalje bila uplašena.

– Stado se rasulo po cijeloj okolini – nastavi Ballinger. – Traže me zbog pucnjave u gradu, a da ne govorim o tome kako sam pobjegao iz zatvora optužen za napad na vlak. Naravno, više ne smijem ni pomisliti da bi se htjela udati za mene...

– A zašto ne smiješ? – nasmiješi se Vada. – Sve me to uopće ne smeta. Volim te, Banjo, i to je dovoljno. Sve će se već srediti. Zajedno ćemo prebroditi teškoće koje su pred nama.

Bishop pride Conantu. Gledao je tog čovjeka i nije znao da li ga žali ili prezire.

– Draže joj je da se uda za siromašnog čovjeka koga voli nego nekog imućnog za koga ništa ne osjeća. Oduvijek je bila draga i dobra djevojka... za razliku od mene – zamišljeno će Conant. – Nadam se od svega srca da će uspjeti. Život je često okrutan. Plašim se za njih, ali želim im svu sreću.

– Poslije svega što se dogodilo mogli biste početi sve iz početka – predloži Bishop. – Nitko vas od nas neće izdati, ali sumnjam da biste...

– Naravno da neću više biti šerif – prekine ga Conant.

– Mogli biste se preseliti na neki ranč i uzgajati stoku – predloži Bishop.

– Lakše reći nego učiniti – gorko se nasmiješi Conant.

Ustao je i pridružio se Bishopu. Zajedno su krenuli prema mladima koji su zabrinuti za svoju budućnost, izgubljeno sjedili uz cestu znajući da osim

ljubavi i poštovanja za sada nemaju ništa drugo.

No i to je u životu često teže steći nego bogatstvo.

Dok su im prilazili, Bishop je razmišljao o tome kako je uvijek pomagao ljudima u nevolji i nikada nije mogao napustiti poštene i nemoćne, ako im je mogao pomoći. Zbog toga se često ljutio na samoga sebe, ali nije mogao drugačije.

— Evo vam vaš dio — mirno će Bishop — i pruži mladiću kupoprodajni ugovor koji je Sunday prepisao na njega. — Znam, ne možete ni pomisliti da se vratite u Trinidad, ali pokušajte unajmiti preostale Conantove ljude, mislim šerifove pomoćnike, i neka oni skupe stado. Conant bi mogao preuzeti prodaju stoke — nastavi Bishop zamišljeno. — Trebalo bi da se što prije vratite u Arizonu i počnete novi život. Vadi je potreban odmor da sve ovo zaboravi. Vjerujem da će joj se Arizona svidjeti. Lijepa zemlja...

— Naravno da bih ja mogao preuzeti prodaju, a vi biste mogli krenuti naprijed — oduševljeno se javi Conant. — Samo, jasno, ako pristajete poslije svega... — doda snuždeno.

— Zašto ne bismo pristali? — začudi se Ballinger. — Svi možemo jednom pogriješiti, ali važno je da čovjek uvidi svoje greške i pokuša ih na neki način ispraviti. Nije li tako, Vada?

— I ja mislim da bismo mogli pokušati zaboraviti sve zlo koje je iza nas — zamišljeno će djevojka pogledavši oca.

— Da li bih vam se mogao kasnije pridružiti? Mislite li da bi, kad obavim ovdje sve što treba,

za moju ženu i mene bilo malo mjesta na vašem ranču? Ne trebamo mnogo i bili bismo...

— Naravno — nasmije se Ballinger. — Ali nemojte zaboraviti da bismo ljude koji bi skupili stoku morali platiti, i to mnogo, a ja vas pitam čime? Nemamo niti dolara i ne znam kako bismo došli do novca.

Bishop uzdahne. Znači, još im je i novac potreban. Još će im morati pomoći.

Naravno, a što je on mislio? Ne može se sve to učiniti bez novca.

— Evo novca — reče uzdahnuvši i počeo vaditi iz džepova novčanice od po stotinu dolara.

— Na svu sreću Risa nije opazio da sam deblji nego prije, kad sam išao po novac... — dodao smješeći se. — Conante, izbrojite dvadeset tisuća dolara za Ballingera, ostalo pripada meni.

Pogledaše ga kao da ne vjeruju vlastitim očima i ušima.

— Niste li Risi dali novac? Što je sad ovo? Odakle vam ovaj novac? — čudio se mladić.

— Polako, smirite se, dosta je bilo uzbuđenja — nasmijao se Bishop. — Na dnu torbe je Sundayjev liječnički pribor a iznad njega i ono malo novčanica, što ste ih i sami vidjeli, naslagao sam lišće. Ostavio sam im dvije, ili možda tri tisuće dolara, a ostalo sam stavio u džepove. To će mu biti dovoljno da isplati svoje ljude. On je toliko zao da je zaslužio ovakvu kaznu kako bi konačno malo razmislio o svojim postupcima.

— Nije moguće! — poviče Ballinger. — Uistinu ste se usudili tako okrutno poigrati s Ri-

som. Nije moguće, Bishop! – tresući glavom ponavljao je mladić. – Ne mogu vjerovati. Osim toga, niste bili naoružani. A da je bolje pregledao torbu i vidio...

– Risa je opak i prepreden. Morao sam biti još prepredeniji da ga prevarim u onoj nadasve prljavoj i okrutnoj igri – mirno će Bishop. – Morao sam. Drugog izbora nije bilo. Dakle, Conante, počnite brojiti!

Oporavivši se od čušenja, Ballinger je prisutnima pokušao rastumačiti kako on sav taj novac, što mu ga Bishop nudi, uopće ne zaslužuje i da ga jednostavno ne može primiti.

Bishop mu je vratio djevojku i spasio njega i Conanta. Već je to previše i ne može primiti još i novac. Ionako će mu cijeli život biti dužnikom.

Vada, kao mlada žena željna lijepa doma, gurala ga je laktovima, pokušavajući ga smiriti i privoljeti da uzme novac. Život im neće često biti tako sklon kao u ovom trenutku.

– Pitam se koliko uopće smijem prihvatiti, ako uopće nešto smijem? – upita Ballinger s nevjericom gledajući Bishopa.

– Nikada se nisam razumio u matematiku, ali znam da smo se pogodili koliko kome pripada. Ovdje, doduše, nema četrdeset tisuća, ali budući da vam nudim dvadeset, onaj mali višak možete uzeti kao odštetu za pretrpljeni strah... – nasmiješio se Bishop. – Osim toga, dok je ipak bila vaša i stoga je i novac djelomično vaš.

– Ipak... – zamišljeno je Ballinger.

– Nećemo dalje raspravljati, uzmite novac, mladiću, i rastanimo se kao prijatelji – prekinu ga Bishop. – Risa bi mogao ubrzo shvatiti da sam ga prevario, a vjerujte mi da ga ne bih htio susresti u dogledno vrijeme.

Uzeo je novac koji je odredio za sebe i spremio ga ponovo u džepove.

Mladić oklijevajući pokupi ostatak i počeo zahvaljivati, ne znajući kako da izrazi sve što je u tom trenutku osjećao. Znao da će tom čovjeku, koga mu je samo slučaj doveo u najtežem trenutku života, biti cijeli život zahvalan i da mu se nikada neće moći odužiti koliko god to želio.

Oprostili su se i Bishop krene svojim putem.

Uvijek je na kraju ostajao sam, pokušavajući možda baš u samoći pronaći mir i zadovoljstvo. Jašući, smiješio se pri samoj pomisli kako je sve zapravo čudno.

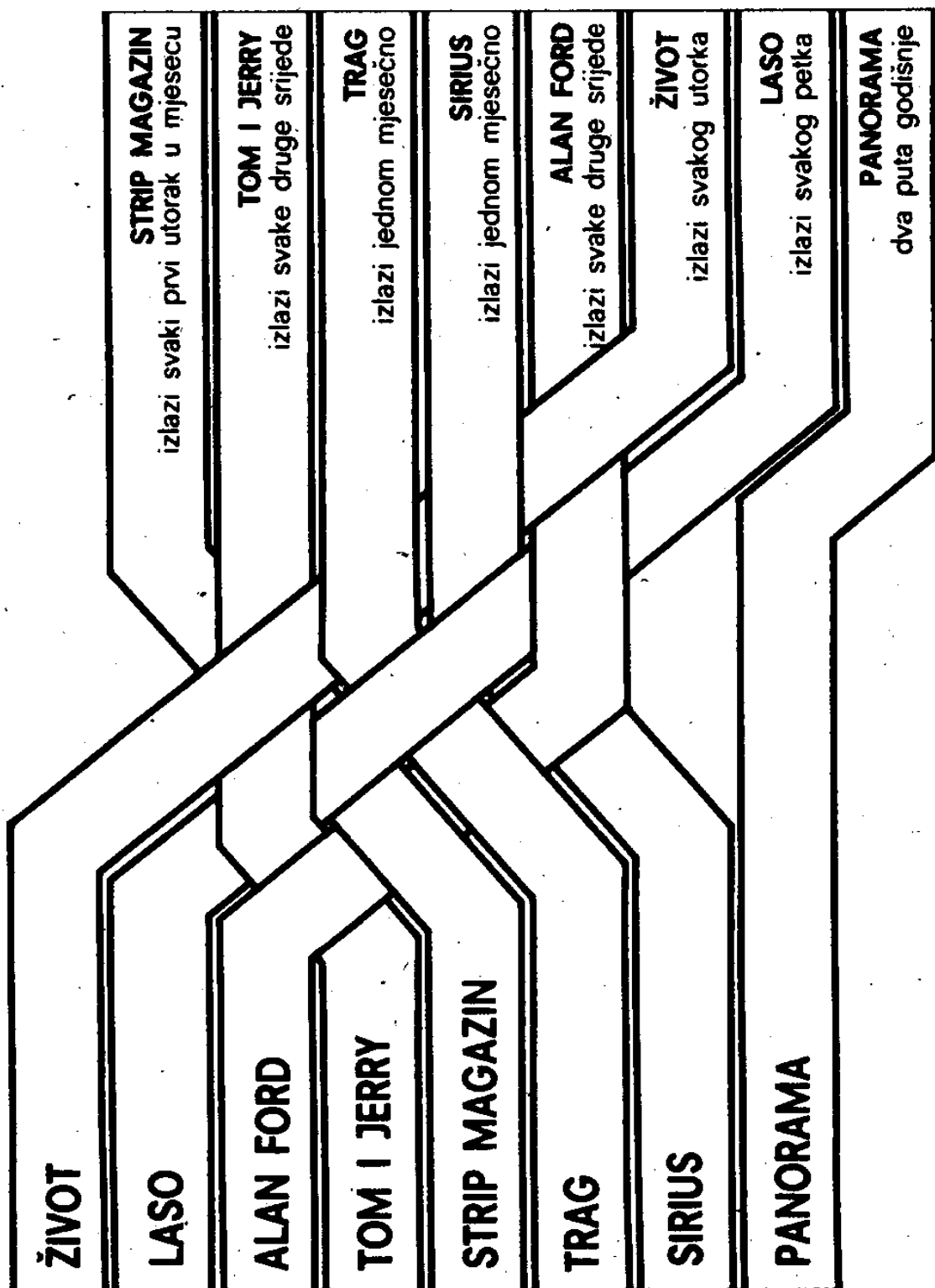
Trinidadom je vladao propalica i zlikovac sve dok nije došlo nekoliko nimalo boljih ljudi koji su ga uništili samo zbog novca. Mir i zakon ponovo su se vratili u gradske domove.

Iako to zapravo nisu željeli, jedan propali šerif, madi rancer, okorjeli razbojnik i pustolovnici uveli su mir i zakon, nešto do čega sami inače nisu baš mnogo držali.

Život se uistinu ponekad poigrava ljudskim sudbinama.

Bishop je zamišljeno gledao pred sebe. Bilo je krajnje vrijeme da odigra negdje nekoliko dobrih partija pokera.

KRAJ

Bert Hunter:

KAUBOJ JE PJEVAO SOPRAN

Taj dječarac dojahao je do nas upravo kad smo doručkovali, sjedeći na zemlji pokraj kola u kojima smo vozili namirnice i drugu opremu. Bio je to momčić rumena lica i nekako sanjivih očiju. Imao je na sebi zaštitne kožnate hlače narančastocrvene boje, debelu modru košulju, šešir od deset galona koji mu je mogao poslužiti i kao suncobran i kao kišobran, i nove novcate čizme. Sjahao je sa svoga sipljivog konja, prišao Abu, gazdi stada, i rekao kako je u Port Griffinu čuo da nam je potreban gonič goveda.

Prošlo je već mjesec dana otako smo krenuli iz Bandera beskonačnim Western Trailom sa dvije tisuće grla stoke, a nismo uspjeli prijeći čak ni Brazos. Za to vrijeme imali smo već nekoliko stampeda, osobito kad bi grmjelo, a kiša nas je pratila zamalo čitavim putem.

Ab je bio najzlovoljniji gazda stada za kojega sam ikad jahao. Ako je u njemu uopće bilo srca, makar i veličine graška, onda se i to majušno srce već odavno skamenilo. Bio je brz na revolveru. Mogao je pogoditi svih šest okaca na trefovoj šestici s daljine od dvadeset metara.

Pružio je mladiću laso i rekao mu da ode prijeko do mjesta gdje su se nalazili nedresirani konji kako bi jednoga uhvatio sebi. Ovaj se hrabro bacio na posao, ali umjesto da uhvati konja, uspio je samoga sebe toliko zapetljati u laso da se jedva oslobodio. Ab ga je pozvao natrag i upitao što bi uradio kad bi noću počeo stampedo stoke: bi li jahao ispred pomahnitalog stada, ili sa strane, pokušavajući sabiti uplašenu stoku u mlin? Momčić je odgovorio da bi jahao ispred stada, što je bio stopostotno pogrešan odgo-

vor. Abu se sve to jednostavno smučilo. Onda je upitao, po-drugljiivo razvlačeći riječi:

– Reci mi, na osnovu čega zaključuješ da imaš kvalifikacije za goniča stada?

Momčić je razmišljao nekoliko trenutaka, a onda odgovorio:

– Pa, znam lijepo pjevati.

Čovjek koji zna lijepo pjevati uvijek je dobrodošao, jer ugodan, melodičan glas može poprilično pridonijeti tomu da stoka miruje. Nitko od nas ostalih ne bi bio kadar otpjevati koliko-toliko pristojnim glasom neku melodiju. Naši umjetnički talenti dolazili su do izražaja samo onda kad je trebalo nešto sočno opsovati. Zato nam je bila dobrodošla pomoć čak i jednog žutokljunca koji zna lijepo pjevati za noćne straže, osobito kad je bilo posrijedi čudljivo stado kakvo je naše.

Ab je bio svjestan toga kad je počeo:

– Dakle, evo što ću ti reći... Želiš li jahati s nama za hranu do Dodgea, onda si primljen.

Momčić je poskakivao od radosti. Ab ga je dodijelio meni, da mi pomaže u hvatanju odbjeglih grla. Moj pomoćnik nije imao ni pojma o gonjenju stoke, a ja sam mu dao pune ruke posla tako da nije uhvatio nimalo vremena kako bi predahnuo i otpjevao nešto lijepo.

Toga istog dana prešli smo Brazos. Rijeka je bila nabujala poslije čestih kiša, i šest grla stoke iz krda koje je gonio momčić nestalo je u mutnoj vodi. Ab ga je izgrdio na sva usta, a mališa je drhtao od sramote i krivice.

Te večeri Ab je odredio mene i maloga da budemo druga noćna smjena. Obilazili smo logor deset minuta, a onda sam rekao:

– Hajde, mali, sad je trenutak da zapjevaš!

On počeo zavijati nekakvim jezivim glasom od kojega su pucali bubnjići: to nije bila pjesma, nego zavijanje mačora kojega živoga deru. Stoka je počela uspaničeno mukati i propinjati se. Znao sam da ne treba mnogo pa da stado jurne u preriju. Ali prije nego što sam ga uspio ušutkati, stigao je Ab Dan sav zapjenjen od bijesa.

– I ti to nazivaš pjevanjem?

– povikao je. – Malo je nedostajalo da natjeraš čitavo stado u stampedo. Do bijesa, nikad nećemo dotjerati ovu stoku do Dodgea, sve dotle dok ti budeš s nama!

– Nemojte se ljutiti, gospodine Dan – cvilio je dječak. – Smočio sam noge dok smo danas prelazili preko rijeke i zato sam izgubio glas.

– Izgubit ćeš nešto više od glasa ako se ne počistiš iz ovog logora prije zore. Gubi se!

Kad je stigla smjena straže, Ab i ja vratili smo se do kola, a momčić nas je pratio u stopu. Preklinjao je Aba da ga ostavi još malo, dok ne pročisti svoje prehladeno grlo, a onda će već pokazati svima kako zna pjevati. Ab je naposljetku pristao i rekao mu kako nas može pratiti dotle dok ne stignemo do Dawns Crossinga, što je potrajalo sedam dana. Veći dio tog vremena dječarac je utrošio na ispiranje svoga grla slanom vodom, ali nije uspio vratiti glas

ni onoga dana kad smo stigli do Crvene rijeke.

Crvena rijeka nabujala je do ruba korita. Samo prostak kakav je bio Ab mogao je zahtijevati od svojih ljudi da prebace dvije tisuće usplahirenih goveda preko široke, nabujale rijeke. Sad se uopće nije postavljalo pitanje da otjeramo dječaka, jer svaki nam je čovjek bio potreban. Natjerali smo skupine od po tridesetak goveda da preplivaju rijeku, i uspjeli u tome bolje nego što smo se mogli nadati.

Kad sam stigao na drugu obalu iza posljednje skupine stoke, osvrnuo sam se unatrag – taman na vrijeme da vidim kako je mladić nestao pod vodom sa svojim konjem. Skočio sam na zemlju, želeći mu priteći u pomoć. Ab Dan pritrča i zgrabi me za ruku.

– Pusti me – rekoh. – Moram spasiti maloga.

– Ne, nećeš. Taj nam momak ionako nije ni od kakve koristi. Ne mogu dopustiti da izgubim još jednoga goniča stoke ako s ovim stadom želim stići do Dodgea.

Za to se vrijeme mali uspio nekako ispetljati iz sedla i, zamahujući naslijepo rukama oko sebe, zgrabi konja za rep. Sad je konj plivao prema obali, vukući ga za sobom kao neki šlep.

Istiskali smo iz njega vode dovoljno da popuni lonac za kavu prije nego što se malo oporavio. Zatim smo ga strpali u kola više mrtvoga nego živoga. Ab Dan bjesnio je i psovao zbog toga našeg samaritanstva.

Ležeći u kolima, daleko od prašine koju je dizalo stado i

neprestano suhih nogu, dječarac je uskoro uspio vratiti glas.

Da, taj deran imao je najdivniji glas koji sam ikad čuo. Pjevao je u sopranu. Ne, ne mislim tenor, nego baš sopran. A umio je i jodlati. Znao je sve moguće pjesme, na primjer i onu »Jadni usamljeni kauboj«. Dok je bio na noćnoj straži, ležali smo širom otvorenih očiju i gutali njegovu pjesmu. I stoka je, čini se, znala cijeliti taj umilni glas, baš kao i mi: ležala je mirno dok je on vani polako jahao i pjevao.

Tih se dana vrijeme prolješalo pa smo brzo napredovali. Ali kad smo napokon stigli u Dodge City, Ab je saznao da je cijena stoke u gradu pala veoma nisko. Ne želeći prodati stado u besćenje, odlučio je produžiti do Oglalle i ukrcati stoku u vagone Union Pacifika i prevesti je u Chicago. U međuvremenu, momci su se već raštrkali po gradu da potraže malo rezonode poslije dugoga naporog puta. Ab me pozvao da pođem s njim u potragu za njima, jer trebalo je da već sutradan ujutro krenemo dalje.

Silazili smo niz Glavnu ulicu kad smo čuli pucnje iz revolvera. Pogledali smo prema salunu »Vesela dama« i ugledali revolveraša Butea Wilsona kako gađa iz svoja dva revolvera u nožne palce nekog momka. Bio je to naš dječarac koji je u jednoj barici poskakivao sad gore sad dolje dok su meci pljeskali oko njega po vodi. Ruka Aba Dana munjevito posegnu prema revolveru kalibra 45, koji prasnu dvaput. Preko puta ulice oba revolvera ispadoše iz ruku Butea Wilsona i padoše na pločnik.

— Ab — rekoš uzbuđeno — ovo je najljepša stvar koju si učinio otkad te znam. Sad vidim da i ti imaš srce, i to dobro srce.

— Valjda ne misliš da bih mogao tek tako stajati i gledati ga kako buši rupe na dječakovim čizmama? — upita Ab.

— Ab, ako sam ikad i u ičemu posumnjao u tebe — rekoš još vatrenijim glasom — sad te molim da mi oprostiš. Ponosan

sam što poznajem čovjeka koji je pritekao u pomoć nemoćnom dječaku.

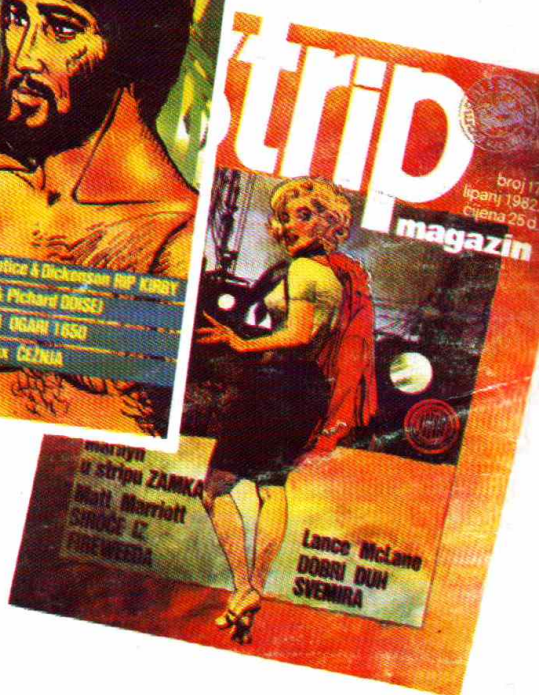
— Hm, da — reče Ab i puhnu u cijev revolvera koji se još malo dimio. — Znaš, nisam mogao dopustiti da Bute izbuši čizme na mladićevim nogama. Čovječe, da je on smočio noge u onoj bari i izgubio svoj glas baš sad, nikad ne bismo uspjeli otjerati stoku do Oglalle!

Preveo Gavriilo Vučković

U PRIPREMI:

Gordon F. Uvalde:

KRAJ BIJEGA

Ako volite strip, onda je to

strip
magazin